

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ Δ.ΠΑΤΡΕΩΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΛΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>Εισαγωγή</u>	4
<u>Κεφάλαιο Α΄ ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ/ΟΡΙΣΜΟΙ</u>	5
Άρθρο 1. Αντικείμενο του Κανονισμού.....	5
Άρθρο 2. Ρόλος και Σκοπός.....	5
Άρθρο 3. Εσωτερικός Έλεγχος	8
Άρθρο 4. Ορισμοί.....	8
Άρθρο 5. Αρχές Κώδικα Δεοντολογίας	13
Άρθρο 6. Πεδίο Εφαρμογής.....	16
<u>Κεφάλαιο Β΄ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ</u>	17
Άρθρο 7. Λειτουργική Σχέση Αναφοράς.....	17
Άρθρο 8. Καθήκοντα του Προϊσταμένου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου	18
Άρθρο 9. Περιγραφή Θέσεων Εργασίας.....	19
Άρθρο 10. Ανεξαρτησία του Έργου του Τμήματος εσωτερικού Ελέγχου	23
Άρθρο 11. Τήρηση της αμεροληψίας.....	26
Άρθρο 12. Ασυμβίβαστο και νομική προστασία	27
Άρθρο 13. Επαγγελματική επιμέλεια, επάρκεια και επιμόρφωση.....	27
Άρθρο 14. Πρότυπα επαγγελματικής εφαρμογής της ΜΕΕ	30
Άρθρο 15. Ορισμός Εμπειρογνομόνων	31
Άρθρο 16. Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης.....	31
Άρθρο 17. Απαιτήσεις του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης.....	32
Άρθρο 18. Η Ευθύνη της ΜΕΕ στην Εκτίμηση, Πρόληψη και Εντοπισμό Κινδύνου Περιουσιακής Βλάβης του Φορέα.....	34
<u>Κεφάλαιο Γ΄ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ</u>	36
Άρθρο 19. Διακυβέρνηση	36
Άρθρο 20. Διαχείριση Κινδύνου.....	37
Άρθρο 21. Δικλίδες Ελέγχου του Συστήματος εσωτερικού ελέγχου.....	38
Άρθρο 22. Επιτροπή Ελέγχου	38
Άρθρο 23. Ετήσιο Πρόγραμμα εργασιών του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου	39
Άρθρο 24. Στάδια έργου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.....	40
Άρθρο 25. Εποπτεία του Έργου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.....	40

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΛΗΜΟΥ ΠΑΤΡΩΝ**

Άρθρο 26. Ανάθεση Έργου.....	41
Άρθρο 27. Σχεδιασμός Έργου.....	41
Άρθρο 28. Ενέργειες σε περίπτωση ενδείξεων απάτης κατά την διενέργεια έργου.....	42
Άρθρο 29. Γνωστοποίηση αποτελεσμάτων έργου	42
Άρθρο 30. Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου	43
Άρθρο 31. Οριστικοποίηση του ελέγχου	44
Άρθρο 32. Έκθεση Συμβουλευτικού Έργου	44
Άρθρο 33. Παρακολούθηση της Υλοποίησης (follow up) -Τελική Αναφορά.....	44
Άρθρο 34. Ετήσια Έκθεση με Γνώμη	45
Άρθρο 35. Ηλεκτρονικές Εφαρμογές Υποστήριξης Εσωτερικού Ελέγχου	46
Άρθρο 36. Αρχείο Εσωτερικών Ελέγχων και Συμβουλευτικών Έργων	47
Άρθρο 37. Εξωτερική εποπτεία της ΜΕΕ.....	50
Άρθρο 38. Σχέσεις Συνεργασίας του Εσωτερικού Ελέγχου	50
Άρθρο 39. Αναλυτική Μεθοδολογία και διαδικασίες ελέγχου.....	53
Άρθρο 40. Τροποποίηση/ επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας.....	64

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΛΕΙΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

Ο παρών Κανονισμός Λειτουργίας αφορά τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου με τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 10 του ν. 4795/2021 καθώς και το Τμήμα Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου που συστάθηκαν με βάση το άρθρο 39 του ν. 4622/2019 των φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 14 παρ. 1 περ. γ του ν. 4270/2014 (Α', 143).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου (Α.Τ.Ε.Ε.), αποτελεί το επίσημο έγγραφο του Δήμου που είναι εγκεκριμένο από τον επικεφαλής του φορέα (Δήμαρχος), βάσει του οποίου καθορίζονται ο σκοπός, η δικαιοδοσία και η ευθύνη λειτουργίας του.

Περιγράφει και αποσαφηνίζει τις αρμοδιότητες και λειτουργίες που του έχουν αποδοθεί από τον Δήμο, ώστε να επιτελέσει τα καθήκοντά του, και πρέπει να αναθεωρείται σε τακτική βάση (τουλάχιστον ετησίως). Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δρουν σε πλήρη εναρμόνιση με τις πολιτικές και τις διαδικασίες του Δήμου.

Οι αρμοδιότητες, ευθύνες και οι δικαιοδοσίες του Α.Τ.Ε.Ε που ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας, βασίζονται και ακολουθούν τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου, όπως αυτά διαμορφώνονται από το Διεθνές Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών, την Νομοθεσία της Ελληνικής Δημοκρατίας και τις αποφάσεις και οδηγίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ / ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

**Αντικείμενο του Κανονισμού Λειτουργίας του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου
(Άρθρο 11 ν. 4795/2021)**

Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου (και εφεξής 'Μονάδα') είναι το επίσημο και δεσμευτικό έγγραφο, το οποίο καθορίζει και εξειδικεύει τα θέματα λειτουργίας της Μονάδας, όπως τη θέση και το ρόλο της στο φορέα της Κεντρικής Κυβέρνησης (και εφεξής 'Φορέας'), τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, το πλαίσιο υλοποίησης του έργου της, τα καθήκοντα του προσωπικού της και κάθε άλλο σχετικό αναγκαίο θέμα.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 4795/2021, «Κανονισμός Λειτουργίας Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου», με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου καθορίζονται ιδίως ο σκοπός, οι αρμοδιότητες, η ευθύνη και η θέση της Μονάδας στην οργανωτική διάρθρωση του φορέα, λαμβανομένων υπόψη των Διεθνών Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 2

**Ο Ρόλος του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, ο σκοπός , η αποστολή και το εύρος
του**

(Άρθρα 7 και 15 ν.4795/2021)

1. Το Τμήμα υπάγεται απευθείας στον επικεφαλής του Φορέα, με το ΦΕΚ 2182/τ. Β΄/03.04.2023 είναι αυτοτελές Τμήμα, υπαγόμενο απευθείας στον Δήμαρχο. Είναι μία ανεξάρτητη και αυτοτελής μονάδα εντός του Φορέα και ασκεί τα καθήκοντά της με σκοπό να παρέχει τη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου με τη θέσπιση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία είναι σχεδιασμένη να προσδίδει αξία στον Φορέα και να βελτιώνει διαρκώς τις λειτουργίες του.

Ειδικότερα, αποτελεί ελεγκτική-συμβουλευτική υπηρεσία, το οποίο έχει ως απώτερο σκοπό :

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- να συνεισφέρει διαχρονικά στην εκπλήρωση της αποστολής του Δήμου και στην επίτευξη των στρατηγικών του στόχων, ενεργώντας πάντα προς χάρη του δημοσίου συμφέροντος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του,
- να συμβάλει στη βελτίωση της λειτουργίας των Υπηρεσιών του Δήμου, καθώς και να προσθέτει αξία σε αυτόν, ενισχύοντας τη δυνατότητα επίτευξης των στρατηγικών στόχων του, μέσω της αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης όπως είναι:
 - η Διοίκηση του Φορέα, η Πολιτεία,
 - το Ελεγκτικό Συνέδριο (εφεξής Ελ. Συν.)
 - η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (εφεξής ΕΑΔ),
 - το Υπουργείο Οικονομικών (εφεξής ΥΠΟΙΚ), καθώς και
 - η επίτευξη των επιχειρησιακών και οικονομικών στόχων του Φορέα, όπου μέσα από προληπτικούς ελέγχους εξασφαλίζεται η τεκμηρίωση ότι ο Φορέας ακολουθεί την εκάστοτε νομοθεσία – νομολογία εκάστης πράξης δημοσιονομικού χαρακτήρα καθώς και ότι διασφαλίζει τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας των λειτουργιών, των διαδικασιών και των θέσεων του Φορέα. Τονίζεται ότι ο Εσωτερικός Έλεγχος στο Δημόσιο Τομέα δεν αξιολογεί τη σκοπιμότητα των ελεγχόμενων πράξεων.

Ο Εσωτερικός Έλεγχος υποστηρίζει τη βελτίωση της λειτουργίας του Φορέα και την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων αυτού, χρησιμοποιώντας μια συστηματική και δομημένη προσέγγιση προκειμένου να αξιολογήσει και να προσδώσει αξία στην αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση κινδύνων, στο σύστημα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και στις διαδικασίες διακυβέρνησης και επίβλεψης, προσθέτοντας αξία σε αυτόν, μέσω, κυρίως :

- του προληπτικού ελέγχου των συστημάτων διακυβέρνησης και λειτουργίας και την παροχή διαβεβαιωτικής γνώμης, είτε με τη μορφή άρνησης γνώμης, είτε με τη μορφή επιφύλαξης, είτε με τη μορφή θετικής γνώμης περί της επάρκειας αυτών,
- της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στην ηγεσία του Φορέα με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ενδογενούς ελέγχου.
- της διασφάλισης της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης και χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- της αξιολόγησης της λειτουργίας, των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του Φορέα, βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Στο πλαίσιο της Αποστολής της, η ΜΕΕ (ν. 4795/2021, ν. 4270/2014), προσδίδει αξία στον Φορέα μέσω των παρακάτω δράσεων και ενεργειών :

- Παροχής υπηρεσιών διασφάλισης με ανεξάρτητο και αντικειμενικό τρόπο.
- Βελτίωσης των λειτουργιών του Φορέα στοχεύοντας σε αποτελεσματικότερες και αποδοτικότερες εσωτερικές διαδικασίες.
- Επαλήθευσης της συμμόρφωσης των διαδικασιών και συναλλαγών του Φορέα με τους νόμους του κράτους, τους κανονισμούς και τις πολιτικές του Φορέα.
- Την αξιοποίηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και του συστήματος δικλίδων Εσωτερικού Ελέγχου.
- Την προληπτική αξιολόγηση της αξιοποίησης της περιουσίας του Φορέα.
- Την παροχή υποστήριξης για την εκπλήρωση των στόχων που έχει θέσει ο Φορέας.
- Τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, την ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης και την αύξηση της ικανοποίησής τους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες του Φορέα.
- Τη χρηστή και αποτελεσματική διοίκηση σε όλα τα επίπεδα.
- Την αποτροπή φαινομένων διαφθοράς και μη αποδοτικής διαχείρισης.

3. Το Εύρος εφαρμογής του Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζει πως η διαχείριση κινδύνων, οι δικλίδες ελέγχου και οι διαδικασίες διακυβέρνησης όπως έχουν σχεδιασθεί, είναι επαρκείς, και επιτυγχάνουν τους στόχους του Φορέα. Περαιτέρω πρέπει να διασφαλίζεται ότι :

- Οι κίνδυνοι αναγνωρίζονται και αντιμετωπίζονται επαρκώς αφού βαθμολογηθούν μέσα από το πλαίσιο αξιολόγησης κινδύνων της επιτροπής COSO.
- Υπάρχει επαρκής αλληλοεπίδραση με τις διάφορες δομές διακυβέρνησης.
- Η σημαντική οικονομική, διοικητική και λειτουργική πληροφόρηση είναι ακριβής, αξιόπιστη και εμπρόθεσμη.
- Οι εργασίες εκτελούνται σε συμμόρφωση με τις πολιτικές, τα πρότυπα, τις διαδικασίες τους κανονισμούς καθώς και τη νομοθεσία.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- Οι πόροι αποκτώνται οικονομικά, χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και προστατεύονται επαρκώς.
- Τα προγράμματα, πλάνα και στόχοι του κάθε τμήματος επιτυγχάνονται.
- Η ποιότητα και η διαρκής βελτίωση προωθούνται στις διαδικασίες του Φορέα.
- Σημαντικά νομικά θέματα που θα είχαν αντίκτυπο στον Φορέα αναγνωρίζονται στην Έκθεση του Ελέγχου.
- Όταν κατά τη διάρκεια των ελέγχων αναγνωρίζονται ευκαιρίες προς βελτίωση των δικλίδων ελέγχου, αυτές επικοινωνούνται στο αρμόδιο διοικητικό επίπεδο.

Άρθρο 3

Εσωτερικός Έλεγχος

(Άρθρο 3 ν.4795/2021)

Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου (Internal auditing) είναι μία ανεξάρτητη και αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, η οποία για τις ανάγκες του Δήμου Πατρέων ασκείται από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου Πατρέων. Στοχεύει να συμβάλλει ενεργά στην επίτευξη των στόχων του Δήμου, υιοθετώντας μία συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των μηχανισμών ελέγχου (συστημάτων εσωτερικού ελέγχου) και της διακυβέρνησης.

Άρθρο 4

Ορισμοί

Άρθρο 4 ν 4795/202

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4795/2021 ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- **«Γνώμη»:** Το συμπέρασμα/διαπίστωση που διατυπώνεται από τον προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με τη διακυβέρνηση, τη διαχείριση κινδύνων και τις δικλίδες ελέγχου του φορέα. Η Γνώμη μπορεί να βασίζεται σε αποτελέσματα μεμονωμένων έργων και άλλων δραστηριοτήτων που εκτελέστηκαν σε μία δεδομένη χρονική περίοδο. Η Γνώμη που παρέχεται μπορεί να χαρακτηρίζεται ως θετική, αρνητική ή με επιφύλαξη.
- **«Διαδικασία»:** Μια σειρά ενεργειών που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου στόχου.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- **«Διακυβέρνηση (Governance)»:** Ο συνδυασμός των διαδικασιών και των δομών που έχουν εγκαθιδρυθεί από τις προϊστάμενες αρχές και τη Διοίκηση του Φορέα οι οποίες επικαιροποιούν, κατευθύνουν, διαχειρίζονται και παρακολουθούν τις δραστηριότητες του Φορέα για την επίτευξη των αντικειμενικών του σκοπών.
- **Διαχείριση κινδύνων (Risk Management)»:** Η διαδικασία αναγνώρισης, αξιολόγησης και ελέγχου ενδεχόμενων δυσμενών ή ευνοϊκών γεγονότων ή καταστάσεων, μέσω της οποίας ο φορέας προσεγγίζει μεθοδικά τους κινδύνους που συνδέονται με τις δραστηριότητές του και παρέχει εύλογη διαβεβαίωση για την επίτευξη των αντικειμενικών του στόχων.
- **«Δικλίδα ελέγχου/ασφάλειας»:** Κάθε δράση ή διαδικασία που αναλαμβάνει ο φορέας, για τη διαχείριση των κινδύνων και την αύξηση της πιθανότητας επίτευξης των καθορισμένων στόχων και σκοπών του.
- **«Εγγενής κίνδυνος»:** Ο κίνδυνος που ενυπάρχει πριν ληφθεί οποιοδήποτε μέτρο για τον περιορισμό του, όπως όταν απουσιάζει η οποιαδήποτε δικλίδα ελέγχου.
- **«Ενδιαφερόμενα μέρη»:** Τα μέρη που επηρεάζονται/ σχετίζονται από/με τη δράση του φορέα, όπως η διοίκηση, οι υπάλληλοι, οι συναλλασσόμενοι με τον φορέα, οι πολίτες και οι ρυθμιστικοί φορείς.
- **«Εσωτερικός έλεγχος»:** Μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσδίδει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του φορέα. Βοηθάει τον φορέα να επιτύχει τους αντικειμενικούς του στόχους, υιοθετώντας μια συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και των διαδικασιών διακυβέρνησης.
- **«Εύλογη διαβεβαίωση»:** Ένα ικανοποιητικό, πλην όμως όχι απόλυτο, επίπεδο διαβεβαίωσης και εμπιστοσύνης, λαμβανομένων υπόψη ιδίως του κόστους, των οφελών και των κινδύνων.
- **«Εκτίμηση κινδύνου (Risk Assessment)»:** Η διαδικασία προσδιορισμού και αξιολόγησης των κινδύνων που σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων του Φορέα, καθώς και καθορισμού του κατάλληλου τρόπου αντιμετώπισης.
- **«Ενδογενής Έλεγχος»:** Ο έλεγχος που ενσωματώνεται στις διαδικασίες παραγωγής πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες κατά τρόπο που, πριν

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ολοκληρωθεί η παραγωγή της πράξης και σε κάθε φάση παραγωγής της, να είναι δυνατός ο εντοπισμός της πλημμέλειας και η διόρθωσή της.

- **«Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου (ΕΕΕ)»:** Ο όρος «Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου» (εφεξής ΕΕΕ) περιγράφει τον ρόλο ενός ατόμου, σε ανώτερη θέση, υπεύθυνου για την αποτελεσματική λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τον κανονισμό Εσωτερικού Ελέγχου και τα υποχρεωτικά στοιχεία του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής.
- **«Ετήσιο πλάνο ελέγχου (Annual Audit Plan)»:** Ο Επικεφαλής της ΜΕΕ καταρτίζει πρόγραμμα ελέγχου στο οποίο περιγράφονται τα έργα Εσωτερικού Ελέγχου που θα πραγματοποιηθούν με βάση την εκτίμηση κινδύνων (Risk Assessment) που έχει προηγηθεί, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των δραστηριοτήτων και των στόχων του Φορέα.
- **«Κίνδυνος (Risk)»:** Το ενδεχόμενο να συμβεί ένα γεγονός το οποίο θα έχει αρνητική επίδραση στην επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών. Ειδικότερα η πιθανότητα ή απειλή να επέλθει ζημία, απώλεια ή, γενικά, κάποια αρνητική συνέπεια για τους στόχους του Φορέα, η οποία μπορεί να οφείλεται τόσο σε ενδογενείς, όσο και σε εξωγενείς παράγοντες και μπορεί να μετριαστεί μέσω προληπτικών δράσεων και δικλίδων ελέγχου. Ο κίνδυνος υπολογίζεται ως προς την επίπτωσή του και την πιθανότητα επέλευσής του.
- **«Κώδικας Ηθικής – Δεοντολογίας (Code of Ethics)»:** Ο Κώδικας Ηθικής - Δεοντολογίας - του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών αποτελείται από Αρχές, σχετικές με το επάγγελμα και την πρακτική του Εσωτερικού Ελέγχου, και από Κανόνες Συμπεριφοράς που περιγράφουν την προσδοκώμενη συμπεριφορά των Εσωτερικών Ελεγκτών. Είναι οι αρχές τις οποίες οφείλουν να εφαρμόζουν οι Εσωτερικοί Ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ώστε να προάγονται οι επαγγελματικές και ηθικές αξίες και πρότυπα. Ο Κώδικας Ηθικής ισχύει τόσο για τα πρόσωπα όσο και για τους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου. Ο σκοπός του Κώδικα Ηθικής είναι να προάγει μια κουλτούρα ηθικής για το ευρύτερο επάγγελμα του Εσωτερικού Ελέγχου.
- **«Λειτουργική Σχέση Αναφοράς»:** Η υποχρέωση που έχει ο Επικεφαλής της ΜΕΕ προς τον Δήμαρχο να :
 - Επικοινωνεί και να συνεργάζεται άμεσα μαζί του,

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- Παρακολουθεί και να συμμετάσχει σε συνεδριάσεις που αφορούν σε θέματα διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και διακυβέρνησης.

Σκοπός των ανωτέρω είναι ο Επικεφαλής της ΜΕΕ να έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει άμεσα γνώση για τις στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις, που λαμβάνουν χώρα στο σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου ώστε να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης.

- **«Μηχανισμοί Ελέγχου / Ελεγκτικοί Μηχανισμοί (Internal Controls)»:** Οποιαδήποτε πράξη επιτελείται από τη Διοίκηση, το συμβούλιο και άλλα όργανα για να διαχειριστούν τον κίνδυνο και να αυξήσουν την πιθανότητα επίτευξης των προσδιορισμένων αντικειμενικών σκοπών και στόχων. Η Διοίκηση σχεδιάζει, οργανώνει και κατευθύνει την εκτέλεση επαρκών ενεργειών, προκειμένου να παράσχει εύλογη διαβεβαίωση ότι θα επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί και στόχοι. Οι μεθοδολογίες αυτές στοχεύουν κυρίως στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που διέπουν τη λειτουργία του, των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ελέγχου.
- **«Περιβάλλον ελέγχου (Control Environment)»:** Είναι κάθε μονάδα, περιοχή, λειτουργία, πρόγραμμα, έργο, διαδικασία που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου. Περαιτέρω είναι η στάση και οι ενέργειες του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου σε σχέση με τη σπουδαιότητα του ελέγχου στο εσωτερικό του Φορέα. Το περιβάλλον ελέγχου συνιστά το πλαίσιο και τη δομή για την επίτευξη των θεμελιωδών αντικειμενικών σκοπών του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Το περιβάλλον ελέγχου περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία :

1. Ακεραιότητα και ηθικές αξίες
2. Φιλοσοφία και τρόπο άσκησης της διοίκησης
3. Οργανωτική δομή
4. Ανάθεση δικαιοδοσίας και ευθύνης
5. Πολιτικές και πρακτικές -διαχείρισης - ανθρώπινου δυναμικού
6. Ικανότητες του προσωπικού

- **«Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O. (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)»:**

Ένα διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο πλαίσιο που περιγράφει τα επιμέρους

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

στοιχεία, λειτουργίες και διαδικασίες ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου στο επίπεδο κάθε φορέα.

- **«Πάροχος Εξωτερικών Υπηρεσιών (External Service Provider)»:** Ένα άτομο ή μια εταιρεία, εκτός Φορέα, που διαθέτει τις ειδικές γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και την αντίστοιχη εμπειρία σε έναν συγκεκριμένο τομέα.
- **«Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας»:** Η διαδικασία κατά την οποία γίνεται εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου με τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και του βαθμού τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές. Το πρόγραμμα αξιολογεί την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και εντοπίζει πεδία που χρήζουν βελτίωσης.
- **«Πρόσθετη Αξία (Added Value)»:** Η αξία που προσθέτει ο εσωτερικός έλεγχος στον Φορέα, μέσω της αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης και της συμβολής του στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου.
- **«Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου»:** Μία διεθνής διακήρυξη, του Συμβουλίου των Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors I.I.A.), η οποία περιγράφει τις προϋποθέσεις και τις απαιτήσεις για την άσκηση των δραστηριοτήτων της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου και την αξιολόγηση και απόδοση αυτής.
- **«Προστιθέμενη αξία»:** Η αξία που προσθέτει ο εσωτερικός έλεγχος στον φορέα, μέσω της αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης και της συμβολής του στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου.
- **«Συμβουλευτικές υπηρεσίες»:** Οι υπηρεσίες οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου ενός φορέα, προσθέτοντας αξία σε αυτόν, χωρίς να εμπλέκονται στην άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργάνων ή των μονάδων προς τις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες αυτές.
- **«Σύγκρουση συμφερόντων (Conflict of Interest)»:** Οποιαδήποτε σχέση δεν είναι ή φαίνεται να μην είναι προς το καλύτερο συμφέρον του Φορέα. Μια

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

σύγκρουση συμφερόντων επηρεάζει την ικανότητα ενός ατόμου να ασκεί τα καθήκοντά του και να ανταποκρίνεται στις ευθύνες του με αντικειμενικό τρόπο.

- **«Συμμόρφωση (Compliance)»:** Συμφωνία και πιστή εφαρμογή πολιτικών, σχεδίων, διαδικασιών, νόμων, κανονισμών, συμβολαίων ή άλλων απαιτήσεων.
- **«Συμφωνηθείσα Ενέργεια»:** Είναι η ενέργεια, στην οποία συμφωνεί να προβεί η αρμόδια Υπηρεσία με σκοπό να αποτραπεί ή να μετριαστεί ή να διορθωθεί ή να αρθεί ο κίνδυνος εμφάνισης μη συμμόρφωσης ή ο κίνδυνος μη επίτευξης των στόχων του Φορέα.
- **«Συνολική Γνώμη (Overall Opinion)»** Η βαθμολόγηση, το συμπέρασμα ή και οποιαδήποτε άλλη περιγραφή των αποτελεσμάτων ενός έργου, που διατυπώνονται από τον ΕΕΕ και αφορούν συνολικά τη διακυβέρνηση, τη διαχείριση κινδύνων ή/και τις διαδικασίες ελέγχου του Φορέα. Η συνολική γνώμη απορρέει από την επαγγελματική κρίση του ΕΕΕ και βασίζεται σε αποτελέσματα μεμονωμένων έργων και άλλων δραστηριοτήτων, που εκτελέστηκαν σε μία δεδομένη χρονική περίοδο. Η Γνώμη που παρέχεται μπορεί να χαρακτηρίζεται ως θετική, αρνητική ή με επιφύλαξη.
- **«Υπηρεσίες διαβεβαίωσης (Assurance Services) »:** Οι ελεγκτικές υπηρεσίες που παρέχονται με αντικειμενική εξέταση αποδεικτικών στοιχείων, με σκοπό την ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη αξιολόγηση των συστημάτων και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου του φορέα.
- **«Υπολειμματικός κίνδυνος»:** Ο κίνδυνος που απομένει μετά τη λήψη μέτρων από τη διοίκηση, για τη μείωση της πιθανότητας επέλευσης και των επιπτώσεων από την εκδήλωση ενός ανεπιθύμητου γεγονότος.

Άρθρο 5

Αρχές του Εσωτερικού Ελέγχου και Αρχές του Κώδικα Δεοντολογίας (άρθρο 3, 12 ν. 4795/2021)

Οι παρακάτω αρχές που διέπουν τη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου εντάσσονται στο διεθνές πλαίσιο του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της COSO, όπου ο Φορέας:

- Επιδεικνύει προσήλωση στις αρχές της ακεραιότητας και της δεοντολογίας.
- Θεσπίζει δομές, διαύλους αναφοράς και κατάλληλες αρμοδιότητες καθώς και ευθύνες στο πλαίσιο της επίτευξης των επιδιωκόμενων στόχων.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- Δεσμεύεται εμπράκτως να προσελκύει, να καταρτίζει και να απασχολεί ικανά πρόσωπα σύμφωνα με τους επιδιωκόμενους στόχους.
- Υποχρεώνει τα φυσικά πρόσωπα να λογοδοτούν για τις αρμοδιότητες Εσωτερικού Ελέγχου που τους ανατίθενται στο πλαίσιο της επίτευξης των επιδιωκόμενων στόχων.
- Καθορίζει τους στόχους με επαρκή σαφήνεια ώστε να παρέχεται η δυνατότητα προσδιορισμού και αξιολόγησης των κινδύνων που συνδέονται με τους στόχους.
- Προσδιορίζει τους κινδύνους όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του σε ολόκληρο το Φορέα και προβαίνει σε ανάλυση των κινδύνων, η οποία χρησιμεύει ως βάση για τον καθορισμό του ενδεδειγμένου τρόπου διαχείρισης των κινδύνων.
- Εξετάζει τις πιθανότητες απάτης κατά την αξιολόγηση των κινδύνων που συνδέονται με την επίτευξη των στόχων.
- Προσδιορίζει και αξιολογεί τυχόν μεταβολές που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.
- Επιλέγει και αναπτύσσει δραστηριότητες ελέγχου οι οποίες συμβάλλουν στον μετριασμό των κινδύνων που συνδέονται με την επίτευξη των στόχων σε αποδεκτά επίπεδα.
- Επιλέγει και αναπτύσσει δραστηριότητες γενικού ελέγχου της τεχνολογίας που χρησιμοποιείται για την υποστήριξη της επίτευξης των στόχων.
- Αναπτύσσει δραστηριότητες ελέγχου μέσω πολιτικών που καθορίζουν τον επιδιωκόμενο σκοπό, καθώς και τις διαδικασίες βάσει των οποίων τίθενται σε εφαρμογή οι εν λόγω πολιτικές.
- Λαμβάνει ή δημιουργεί συναφείς, ποιοτικές πληροφορίες για την υποστήριξη της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου.
- Κοινοποιεί σε εσωτερικό επίπεδο τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των στόχων και των υποχρεώσεων διεξαγωγής εσωτερικών ελέγχων, που απαιτούνται για την υποστήριξη της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου.
- Ανταλλάσσει με εξωτερικά μέρη πληροφορίες σχετικά με ζητήματα που επηρεάζουν τη λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου.
- Αξιολογεί και γνωστοποιεί εγκαίρως τις ελλείψεις Εσωτερικού Ελέγχου στα μέρη που είναι αρμόδια για τη λήψη διορθωτικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον ενδείκνυται, των ανώτερων διοικητικών στελεχών και του Δημοτικού Συμβουλίου.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- Επιλέγει αναπτύσσει και διενεργεί παράλληλες ή/και χωριστές αξιολογήσεις προκειμένου να διακριβώνει εάν είναι παρόντα και λειτουργικά τα επιμέρους στοιχεία του Εσωτερικού Ελέγχου.

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές της ΜΕΕ πρέπει να συμμορφώνονται με τα επαγγελματικά πρότυπα συμπεριφοράς, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών και με τον Κώδικα Ηθικής του Ινστιτούτου Εσωτερικού Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors – ΙΙΑ), ο οποίος περιλαμβάνει δύο ουσιώδη μέρη :

Α) Τις αρχές που αφορούν το επάγγελμα του Εσωτερικού Ελεγκτή και την εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, δηλαδή να ασκούν το έργο τους με ακεραιότητα, αντικειμενικότητα, εμπιστευτικότητα και επάρκεια. Οι Αρχές είναι οι παρακάτω:

1. Ακεραιότητα

Η ακεραιότητα των Εσωτερικών Ελεγκτών εδραιώνει την εμπιστοσύνη και παρέχει τη βάση για στήριξη της κρίσης τους.

2. Αντικειμενικότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές επιδεικνύουν το υψηλότερο επίπεδο αντικειμενικότητας κατά τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και κοινοποίηση των πληροφοριών για τη λειτουργία ή τη διαδικασία που εξετάζεται. Προβαίνουν σε μια ισορροπημένη εκτίμηση όλων των σχετικών περιπτώσεων και δεν επηρεάζονται αδικαιολόγητα από τα δικά τους συμφέροντα, ή τα συμφέροντα άλλων, κατά τον σχηματισμό της κρίσης τους.

3. Εμπιστευτικότητα

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές σέβονται την αξία και την κυριότητα της πληροφόρησης που λαμβάνουν και δεν κοινοποιούν πληροφορίες χωρίς κατάλληλη εξουσιοδότηση, εκτός εάν υπάρχει νομική ή επαγγελματική υποχρέωση για να γίνει κάτι τέτοιο.

4. Επάρκεια

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές χρησιμοποιούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις εμπειρίες που απαιτούνται για την παροχή των υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου.

Β) Τους κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς προς τους οποίους επιβάλλεται να συμμορφώνονται οι Εσωτερικοί Ελεγκτές.

Οι διαπροσωπικές σχέσεις των Εσωτερικών Ελεγκτών πρέπει να είναι τέτοιες που να τους επιτρέπουν την εποικοδομητική και αποτελεσματική συνεργασία με τους ελεγχόμενους σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα και να διασφαλίζει την ανεξαρτησία και αμεροληψία του ελεγκτικού τους έργου.

Άρθρο 6

**Πεδίο Εφαρμογής των αρμοδιοτήτων του έργου του Τμήματος Εσωτερικού
ελέγχου**

Άρθρο 10 ν.4795/2021

Στο πεδίο εφαρμογής των αρμοδιοτήτων και του έργου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου υπάγονται όλες οι υπηρεσίες του φορέα, τα συλλογικά όργανα αυτού, οι διαδικασίες και οι λειτουργίες του, τα εκτελούμενα σε αυτόν έργα, καθώς και τα πληροφοριακά του συστήματα.

Το πεδίο εφαρμογής του έργου της ΜΕΕ περιλαμβάνει την αντικειμενική κυρίως προληπτική και όχι κατασταλτική εξέταση αποδεικτικών στοιχείων με σκοπό την παροχή ανεξάρτητων συστάσεων με σχετική γνώμη αξιολογήσεων στον Δήμαρχο, σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

**ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ
ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ**

Άρθρο 7

**Λειτουργική Σχέση Αναφοράς του Προϊσταμένου του Τμήματος Εσωτερικού
Ελέγχου προς τον Δήμαρχο
(Άρθρα 9 ν.4795/2021).**

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου τελεί σε απ' ευθείας Λειτουργική Σχέση Αναφοράς (Λογοδοσία) με τον Δήμαρχο, η οποία συνίσταται :

1. Στην έγκριση από τον Δήμαρχο:

- του περιεχομένου του Κανονισμού Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου της ΜΕΕ.
- του Εγχειριδίου Εσωτερικών Ελέγχων και του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της ΜΕΕ.
- των εντολών διεξαγωγής προγραμματισμένων και εκτάκτων ελέγχων και εντολών παροχής συμβουλευτικών έργων της ΜΕΕ.

2. Στην υποβολή από τον Επικεφαλής της ΜΕΕ προς τον Δήμαρχο:

- της Ετήσιας Έκθεσης με Γνώμη, που περιλαμβάνει την επάρκεια, την απόδοση, τα αποτελέσματα των εργασιών και την ανεξαρτησία του ελέγχου σε σχέση με τον ετήσιο προγραμματισμό που καταρτίζει. Η ετήσια έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία για τους πόρους που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και συμπεράσματα για την όποια μελλοντική βελτίωση. Επίσης, υποβάλλονται εκθέσεις με γνώμη για τους έκτακτους προληπτικούς ελέγχους κατά εντολή του Δημάρχου και εκθέσεις για εντολές ελέγχου από εξωτερικούς φορείς όπως είναι το Ελ. Συν. και η ΕΑΔ, στις οποίες επίσης περιλαμβάνεται η επάρκεια, η απόδοση, τα αποτελέσματα των εργασιών και η ανεξαρτησία του ελέγχου,
- των εκθέσεων της ΜΕΕ για κάθε έλεγχο και συμβουλευτικό έργο και των περιοδικών και τελικών αναφορών σχετικά με την υλοποίηση των συμφωνηθεισών ενεργειών κάθε οριστικής έκθεσης καθώς και των τελικών εκθέσεων των συμβουλευτικών έργων,
- των θεμάτων που αφορούν στη λειτουργία της ΜΕΕ, αλλά και στην ενημέρωση του Δημάρχου για θέματα διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου να λαμβάνει γνώση για

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις, που λαμβάνουν χώρα σε αυτήν, ώστε να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης,

- της αναφοράς για το συντονισμό και την επίβλεψη άλλων διαδικασιών διασφάλισης (διαχείρισης κινδύνου, αξιολογήσεων, κανονιστικής συμμόρφωσης, ασφάλειας, νομικής υπηρεσίας, ηθικής, περιβάλλοντος και Εξωτερικού Ελέγχου),
- της ενημέρωσης για την κοινοποίηση της ετήσιας έκθεσης ελέγχου της ΜΕΕ στο Ελ. Συν., στην ΕΑΔ, στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του ΥΠΟΙΚ και στο Δημοτικό Συμβούλιο. Σημειώνεται ότι η ετήσια Έκθεση προς τους άνωθεν φορείς πρέπει να συνοδεύεται με την παροχή Γνώμης του Επικεφαλής της ΜΕΕ που να βασίζεται στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων της ΜΕΕ και λαμβάνει τη μορφή της διαβεβαίωσης (θετικής, αρνητικής ή με επιφύλαξη). Η υποβολή της ετήσιας έκθεσης ορίζεται χρονικά έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους (άρθρο 13 του Ν.4795/2021).

Άρθρο 8

Καθήκοντα του Προϊσταμένου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρα 9,13,14,17,19 ν.4795/2021)

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των επιχειρησιακών στόχων αυτής, λαμβανομένων υπόψη των οριζόμενων στις διατάξεις του παρόντος, ασκεί τα καθήκοντά του, με τρόπο που να διασφαλίζεται ότι η λειτουργία της Μονάδας προσθέτει αξία στον φορέα. Έχει αρμοδιότητα, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τους κινδύνους του φορέα, να:
 - Ορίζει κατευθύνσεις και οδηγίες βάσει των επιχειρησιακών στόχων της Μονάδας για την ευθυγράμμισή τους με τους στρατηγικούς στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου του φορέα. Μεριμνά για την καταγραφή και την τυποποίηση των διαδικασιών της Μονάδας και επιβλέπει τη σύνταξη του Εγχειριδίου Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο μπορεί να αναθεωρείται, ύστερα από την έγκριση του επικεφαλής του φορέα.
 - Καταρτίζει και υποβάλλει στον επικεφαλής του φορέα, Ετήσια Έκθεση,
 - Παρέχει Γνώμη στον επικεφαλής του φορέα, για τη συνολική επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του φορέα.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- Καταρτίζει το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας και παρακολουθεί και εισηγείται την τροποποίησή του, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων.
- Είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση, τήρηση και εφαρμογή του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας, εισηγείται στον επικεφαλής του φορέα, τον ορισμό υπαλλήλου ως εμπειρογνώμονα σε υποθέσεις που απαιτούν εξειδικευμένες σχέσεις.

Άρθρο 9

Περιγραφή Θέσεων Εργασίας

1. Αρμοδιότητες Επικεφαλής της ΜΕΕ

Ο/Η Επικεφαλής /-η της ΜΕΕ :

- α.** Εξασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που στελεχώνουν τη ΜΕΕ ή που επιλέγονται σε κάθε ελεγκτικό έργο, έχουν συλλογικά τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και άλλες ικανότητες για να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους ορθά και αποτελεσματικά με τη δέουσα επαγγελματική επάρκεια έτσι όπως αυτές ορίζονται στο Ν.4795/2021 και στο Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών.
- β.** Καταρτίζει πολιτικές και διαδικασίες για την καθοδήγηση της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου. Η φύση και το περιεχόμενο των ανωτέρω είναι ανάλογα του μεγέθους και της δομής της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου του Φορέα, καθώς και της πολυπλοκότητας των εργασιών του.
- γ.** Καταρτίζει ένα πρόγραμμα ελέγχων με βάση την εκτίμηση κινδύνων, με σκοπό να προσδιορίσει τις προτεραιότητες της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου, σύμφωνα με τους στόχους του Φορέα.
- δ.** Συσκέπτεται με τον Δήμαρχο και κατανοεί τις στρατηγικές του Φορέα, τους βασικούς επιχειρησιακούς σκοπούς, τους κινδύνους που συνδέονται με αυτούς και τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, προκειμένου να αναπτυχθεί το πρόγραμμα ελέγχων βάσει κινδύνων. Το πρόγραμμα έργου της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να βασίζεται στην εκτίμηση κινδύνων η οποία διενεργείται σε ετήσια βάση. Η άποψη του Δημάρχου πρέπει να ληφθεί υπόψη σε αυτή την διαδικασία.
- ε.** Αναπτύσσει και καταγράφει το πρόγραμμα ελεγκτικού έργου έτσι ώστε να επιτυγχάνονται οι αντικειμενικοί σκοποί του έργου. Το πρόγραμμα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τις διαδικασίες για την αναγνώριση και καταγραφή των πληροφοριών κατά τη διάρκεια του έργου.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

στ. Προσδιορίζει και λαμβάνει υπόψη του τις εντολές του Δημάρχου αναφορικά με τα συμπεράσματα του προληπτικού ελέγχου νομιμότητας και λειτουργικής αποτελεσματικότητας και λοιπών ενδιαφερομένων μερών για τη διατύπωση γνώμης και άλλων συμπερασμάτων Εσωτερικού Ελέγχου.

ζ. Κοινοποιεί το σχεδιασμό για τη λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου και τις απαιτήσεις πόρων συμπεριλαμβανομένων και των σημαντικών ενδιάμεσων μεταβολών, στον Δήμαρχο και στην Επιτροπή Ελέγχου (εφόσον αυτή υφίσταται), για επισκόπηση και έγκριση. Επίσης κοινοποιεί την επίδραση του περιορισμού των πόρων.

η. Εξασφαλίζει ότι οι πόροι του Εσωτερικού Ελέγχου :

(1) είναι κατάλληλοι ως προς το συνδυασμό γνώσεων, τις δεξιότητες και λοιπές ικανότητες που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση του προγράμματος,

(2) είναι επαρκείς αναφορικά με την ποσότητα αυτών που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του σχεδίου και

(3) αξιοποιούνται αποτελεσματικά, δηλαδή με το βέλτιστο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται το εγκεκριμένο πρόγραμμα.

θ. Μοιράζεται, λαμβάνοντας πάντα υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία, τα διεθνή πρότυπα και τους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας, πληροφορίες, συντονίζει δραστηριότητες και εξετάζει το ενδεχόμενο επίκλησης στην εργασία άλλων εσωτερικών και εξωτερικών παροχών διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών έτσι ώστε να εξασφαλίζει την ορθή κάλυψη και να ελαχιστοποιεί την αλληλοεπικάλυψη των προσπαθειών.

ι. Εξετάζει την ικανότητα, την αντικειμενικότητα και τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια των προσώπων που παρέχουν διαβεβαιωτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες. Το ίδιο πράττει και στις περιπτώσεις που απαιτείται και χορηγείται γνώμη εμπειρογνώμονα. Επίσης έχει μια ξεκάθαρη κατανόηση για το εύρος, τους σκοπούς, και τα αποτελέσματα της εργασίας που εκτελείται από άλλους παρόχους διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Όταν επικαλείται την εργασία άλλων, ο ΕΕΕ παραμένει υπόλογος και υπεύθυνος για να εξασφαλίσει επαρκή υποστήριξη των συμπερασμάτων και των απόψεων στα οποία κατέληξε η λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου.

ια. Υποβάλλει, σε ετήσια βάση, αναφορά στον Δήμαρχο σχετικά με το σκοπό, τη δικαιοδοσία, την ευθύνη και την απόδοση της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου σε σχέση με το ελεγκτικό πλάνο καθώς και με τη συμμόρφωσή της με τον Κώδικα Ηθικής και τα Πρότυπα. Περαιτέρω :

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

(1) Η αναφορά περιλαμβάνει σημαντικούς κινδύνους, μνημονεύοντας και κινδύνους απάτης, καθώς και ζητήματα ελεγκτικών μηχανισμών, διακυβέρνησης και λοιπά θέματα τα οποία χρήζουν προσοχής από τον Δήμαρχο.

(2) Η αναγκαιότητα έκτακτης υποβολής αναφοράς εξαρτάται από τη σπουδαιότητα των πληροφοριών που πρόκειται να κοινοποιηθούν και από τον επείγοντα χαρακτήρα των σχετικών ενεργειών του Δημάρχου.

(3) Η πληροφόρηση των ανωτέρω μερών κατά την επικοινωνία τους, πρέπει να περιλαμβάνει :

- Τον κανονισμό Εσωτερικού Ελέγχου.
- Την ανεξαρτησία της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου.
- Το πρόγραμμα ελέγχων και την πρόοδο σε σχέση με αυτό.
- Απαιτήσεις σε πόρους.
- Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δραστηριοτήτων.
- Τη συμμόρφωση με τον Κώδικα Ηθικής και τα Πρότυπα, και σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση τυχόν σημαντικών θεμάτων συμμόρφωσης.

(4) Σχετικές αναφορές τόσο για τα παραπάνω όσο και για άλλες απαιτήσεις σχετικά με την επικοινωνία του ΕΕΕ, γίνονται στο σύνολο των Προτύπων.

ιβ. Επιπλέον :

(1) Εποπτεύει το έργο, την εκπαίδευση και τις διαδικασίες της υπηρεσίας.

(2) Κατευθύνει και να εγκρίνει τον προγραμματισμό και τις προτεραιότητες του ελέγχου.

(3) Αποτιμά την αποδοτικότητα των εκτελούμενων ελέγχων (βάσει αξιολόγησης κινδύνων). Προσφέρει ανεξάρτητη αναφορά-διαβεβαίωση επί της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων, δικλίδων ελέγχου και διαδικασιών διακυβέρνησης στον Φορέα.

(4) Προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες στον Φορέα.

(5) Παρέχει προτεινόμενες λύσεις επί των ευρημάτων για τη βελτίωση της διαχείρισης κινδύνων, δικλίδων ελέγχου και διαδικασιών διακυβέρνησης.

(6) Εποπτεύει την εφαρμογή του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF του ΙΙΑ).

(7) Εποπτεύει την εφαρμογή του Διεθνούς Πλαισίου Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής COSO.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΛΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

(8) Καταρτίζει τον προϋπολογισμό της Μονάδας.

2. Δεξιότητες του ΕΕΕ

Ο/Η Επικεφαλής /-η θα πρέπει να διαθέτει τις παρακάτω δεξιότητες :

- α. Άριστης γνώσης του κύκλου εργασιών της λειτουργίας του Φορέα.
- β. Άριστης γνώσης του τρόπου ανάπτυξης των διαδικασιών κάθε θέσης εργασίας.
- γ. Γνώσης των στόχων λειτουργίας των Υπηρεσιών του Φορέα.
- δ. Εξέτασης, ανάλυσης, αξιολόγησης στοιχείων και λήψης αποφάσεων με τρόπο αμερόληπτο και αντικειμενικό.
- ε. Επίδειξης κριτικού πνεύματος και αναλυτικής σκέψης.
- στ. Παρακολούθησης των νομικών και κανονιστικών εξελίξεων που διέπουν τους ελέγχους που διενεργεί.
- ζ. Δημιουργίας συνθήκων εμπιστοσύνης και συνεργασίας.
- η. Επικοινωνίας με τρόπο άμεσο και αποτελεσματικό.
- θ. Διαπραγμάτευσης.
- ι. Δεξιότητες που άπτονται του επιστημονικού αντικειμένου Εσωτερικού Ελέγχου και Ελεγκτικής και των διεθνών προτύπων λειτουργίας του.
- ια. Υλοποίησης ελέγχων (εμπειρία υλοποίησης).
- ιβ. Διοίκησης και εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού της ΜΕΕ.
- ιγ. Διαχείρισης αλλαγών.

3. Αρμοδιότητες Εσωτερικού/-ής Ελεγκτή/-ριας – Υπεύθυνου/-ης ελεγκτικού έργου

Ο/Η Εσωτερικός/-ή Ελεγκτής/-ρια – Υπεύθυνος/-η ελεγκτικού έργου :

- α. Διαθέτει τις βασικές ικανότητες που περιγράφονται στο Διεθνές πλαίσιο ικανοτήτων των Εσωτερικών Ελεγκτών. Οι ικανότητες ενισχύονται με κατάλληλη εκπαίδευση και προγράμματα ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης στην εργασία.
- β. Διαθέτει επαρκείς γνώσεις σχετικά με την αξιολόγηση του κινδύνου απάτης ώστε να προτείνει στον Φορέα και τον επαρκή τρόπο διαχείρισής του. Ωστόσο, δεν αναμένεται να έχει την εξειδίκευση του ατόμου που έχει ως πρωταρχική του αρμοδιότητα τον εντοπισμό και τη διερεύνηση απάτης.
- γ. Επιλέγεται βάσει λεπτομερών περιγραφών θέσεων εργασίας για την κάθε θέση της ΜΕΕ. Αυτό εξασφαλίζει ξεκάθαρους ρόλους και αρμοδιότητες εντός της Μονάδας και βοηθάει στην επαγγελματική εκτέλεση των καθηκόντων του.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΛΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

δ. Είναι Υπεύθυνος/-η για :

- (1) Να διευθύνει και να υλοποιεί τις ελεγκτικές αποστολές που του ανατίθενται.
- (2) Να διασφαλίζει την ποιότητα του ελεγκτικού έργου.
- (3) Να κάνει χρήση των κατάλληλων μεθοδολογιών ελέγχου.
- (4) Να συντάσσει τις σχετικές Αναφορές.
- (5) Να εφαρμόζει το διεθνές πλαίσιο επαγγελματικής εφαρμογής και συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF-IIA, COSO).
- (6) Να αναπτύσσει τις διαδικασίες της ΜΕΕ.
- (7) Να εκπαιδεύει τους ελεγκτές της ομάδας του.
- (8) Να παρακολουθεί τα λειτουργικά θέματα της ΜΕΕ.

2. Δεξιότητες Εσωτερικού Ελεγκτή/-ριας

Ο Εσωτερικός/-ή Ελεγκτής/-ρια – Υπεύθυνος/-η ελεγκτικού έργου διαθέτει τις παρακάτω δεξιότητες :

- α. Εξέτασης, ανάλυσης, αξιολόγησης στοιχείων και λήψης αποφάσεων με τρόπο αμερόληπτο και αντικειμενικό. Περαιτέρω επίδειξης κριτικού πνεύματος και αναλυτικής σκέψης.
- β. Ανάπτυξης εργαλείων παρακολούθησης.
- γ. Δημιουργίας συνθηκών εμπιστοσύνης και συνεργασίας.
- δ. Επικοινωνίας με τρόπο άμεσο και αποτελεσματικό.
- ε. Δεξιότητες που άπτονται του αντικειμένου των ελέγχων επιστημονικού αντικειμένου.
- στ. Διαχείρισης ελεγκτικών έργων.
- ζ. Διεύθυνσης και εκπαίδευσης ελεγκτικής ομάδας.

Άρθρο 10

Ανεξαρτησία του έργου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

(Άρθρα 7, 8, 18 ν.4795/2021)

1. Η ΜΕΕ είναι ανεξάρτητη σε θέματα που αφορούν την επιλογή και το εύρος των ελέγχων, το χρόνο πραγματοποίησής τους, καθώς και το περιεχόμενο των Εκθέσεων Ελέγχου. Τα καθήκοντα του Επικεφαλής και του προσωπικού της ΜΕΕ είναι ασυμβίβαστα με οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που δεν σχετίζονται με το έργο της ΜΕΕ. Έτσι, ρητά αναφέρεται ότι σε περίπτωση εμπλοκής με άλλες λειτουργίες ο Επικεφαλής

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

με απόφαση Δημάρχου απαλλάσσεται για το σχετικό έλεγχο για μια διετία. Η λειτουργική ανεξαρτησία του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζεται με την άμεση ιεραρχική υπαγωγή της στον Δήμαρχο και την παρακολούθηση των εργασιών της από την Επιτροπή Ελέγχου, εφόσον έχει συσταθεί.

2. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν έχουν καμία άμεση λειτουργική αρμοδιότητα ή δικαιοδοσία στις περιοχές ελέγχου. Κατά συνέπεια, δεν θα πρέπει να εφαρμόζουν δικλίδες, να αναπτύσσουν διαδικασίες, να εγκαθιστούν συστήματα, να δημιουργούν εγγραφές ή να εμπλέκονται σε οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα που ενδέχεται να επηρεάσει την κρίση τους.
3. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές οφείλουν να διατηρούν την αντικειμενικότητά τους κατά την διενέργεια του ελεγκτικού έργου τους και να μην επηρεάζεται η κρίση τους από συμφέροντα ή γνώμες τρίτων.
4. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές οφείλουν να εκτελούν το ελεγκτικό τους έργο με τρόπο που να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η ποιότητα του έργου. Ως εκ τούτου, δεν πρέπει να αποδέχονται την τοποθέτησή τους σε έργα επί των οποίων δεν είναι για οποιοδήποτε λόγο σε θέση να διασφαλίζουν ουσιαστική και αντικειμενική ελεγκτική κρίση.
5. Η ΜΕΕ δύναται να έχει πλήρη πρόσβαση σε όλα τα βιβλία και στοιχεία, στους χώρους και τις δραστηριότητες του Φορέα, τα οποία είναι απαραίτητα για την υλοποίηση του ελεγκτικού της έργου. Έχει την ευθύνη της απόλυτης διαφύλαξης του απορρήτου των στοιχείων τα οποία τίθενται υπόψιν της και της τήρησης εχεμύθειας ως προς τα ζητήματα του Φορέα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της.
6. Η Διοίκηση και οι εργαζόμενοι του Φορέα οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στους εσωτερικούς ελεγκτές και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο τους. Τυχόν παρεμποδίσεις του ελεγκτικού έργου, αναίτιες καθυστερήσεις και χρονοτριβές πρέπει να αναφέρονται στην λογοδοσία έναντι του Ανώτατου Διοικητικού επιπέδου του Ο.Τ.Α., τον κ. Δήμαρχο ή και το Δημοτικό Συμβούλιο, όπου σε περίπτωση μη συμμόρφωσης έχει την υποχρέωση κοινοποίησης προς την Επιτροπή Ελέγχου (εφόσον αυτή υφίσταται), την ΕΑΔ και το Ελεγκτικό Συνέδριο.
7. Τα αποτελέσματα της ελεγκτικής εργασίας θα πρέπει να επισκοπούνται πριν γίνουν οι σχετικές με το έργο κοινοποιήσεις ώστε να παρέχεται εύλογη διαβεβαίωση ότι η εργασία εκτελέστηκε αντικειμενικά.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

8. Οι αναθέσεις ελέγχου θα πρέπει να πραγματοποιούνται με τρόπο ώστε να αποφεύγονται συγκρούσεις συμφερόντων. Ο/Η επικεφαλής της ΜΕΕ οφείλει σε τακτικά χρονικά διαστήματα να λαμβάνει πληροφορίες αναφορικά με πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων και οι Εσωτερικοί Ελεγκτές οφείλουν να αναφέρουν στον/στην επικεφαλής της ΜΕΕ οποιοσδήποτε καταστάσεις στις οποίες ενδέχεται να παρουσιαστεί ή για τις οποίες τεκμαίρεται σύγκρουση συμφερόντων, θέματα παρεμπόδισης έργου και καταπάτηση της ανεξαρτησίας του ελεγκτικού τους έργου.
9. Ο/Η επικεφαλής της ΜΕΕ οφείλει να προβαίνει σε κάθε αλλαγή ως προς την διαδικασία και τους υπεύθυνους για την διενέργεια του ελέγχου ώστε να διασφαλίζει την αντικειμενικότητα, την ορθότητα και το αδιάβλητο του ελέγχου.
10. Επιπλέον, ο/η επικεφαλής της ΜΕΕ οφείλει να δηλώνει ετησίως (ή κατά την τροποποίηση των μελών της ΜΕΕ) την ανεξαρτησία της ΜΕΕ του Φορέα προς τον ανώτατο επικεφαλής ή όργανο διοίκησης του Φορέα (και στην Επιτροπή Ελέγχου, εφόσον αυτή υφίσταται).
11. Εάν, για οποιονδήποτε λόγο, γίνεται περιορισμός του πλαισίου λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου που εμποδίζει την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών του, ο περιορισμός αυτός μαζί με την πιθανή επίπτωση, πρέπει να κοινοποιείται εγγράφως από τον/την επικεφαλής της ΜΕΕ, στο ανώτατο Διοικητικό επίπεδο του Ο.Τ.Α. κ. Δήμαρχο ή/και Δημοτικό Συμβούλιο, Επιτροπή Ελέγχου, εφόσον υφίσταται. Τα καθήκοντα του Επικεφαλής και του προσωπικού της ΜΕΕ είναι ασυμβίβαστα με οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που δεν σχετίζονται με το έργο της ΜΕΕ.
12. Στο παραπάνω αναφερόμενο πλαίσιο, η ανεξαρτησία του έργου της ΜΕ προάγεται με :
 - α. Τη διευκόλυνση των ελεγκτικών εργασιών της.
 - β. Την πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση, κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, σε όλα τα ηλεκτρονικά και φυσικά αρχεία των Υπηρεσιών του Δήμου, σε στοιχεία που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό του και σε περιουσιακά στοιχεία αυτού, φυσικά στοιχεία, έγγραφα, χώρους και δραστηριότητες του φορέα, και τη συνεργασία με τους εργαζόμενους σε αυτόν, στο μέτρο που είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του έργου αυτού.
 - γ. Τη μη ύπαρξη περιορισμών στους αναγκαίους πόρους, οι οποίοι θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη του προγραμματισμένου ή έκτακτου έργου της ΜΕΕ.
 - δ. Την αναζήτηση εξωτερικών εμπειρογνομόνων και συνεργατών οι οποίοι θα διασφαλίζουν την ανεξαρτησία της ΜΕΕ.

Άρθρο 11

**Τήρηση της αμεροληψίας κατά την άσκηση του έργου του Τμήματος Εσωτερικού
Ελέγχου**

(Άρθρο 12 ν.4795/2021)

Το έργο του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου ασκείται με αμερόληπτο τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό:

1. Ο Προϊστάμενος του Τμήματος:

α) Μεριμνά, εφόσον το επιτρέπουν οι πόροι του Τμήματος ώστε να ανατίθενται στα στελέχη του Τμήματος έργα, με τρόπο που να αποφεύγονται πιθανές ή πραγματικές συγκρούσεις συμφερόντων. Ιδιαίτερα, δεν ανατίθενται υπηρεσίες διαβεβαιωτικών έργων, για τις οποίες ήταν υπεύθυνοι στο παρελθόν, πριν παρέλθει χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την άσκηση αυτών¹. Δεν αποκλείεται, όμως, η ανάθεση συμβουλευτικών υπηρεσιών επί των ανωτέρω αντικειμένων.

β) Ενημερώνεται εγγράφως από τους Ελεγκτές για πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων, διά της υποβολής εκ μέρους τους αιτιολογημένου αιτήματος εξαίρεσής τους από το ανατιθέμενο έργο, η αποδοχή του οποίου (αιτήματος) συνεπάγεται την αντικατάσταση του αιτούντος, αμέσως. Επίσης, σε περίπτωση που εκτιμάται από τον Ελεγκτή ότι κατά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων, αυτό γνωστοποιείται στον Επικεφαλής της ΜΕΕ, ο οποίος ενεργεί ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους και το είδος του παρεχόμενου συμβουλευτικού έργου.

γ) Μεριμνά για την περιοδική εναλλαγή του είδους των έργων που ανατίθενται στα στελέχη του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους:

2. Τα στελέχη του Τμήματος κατά την άσκηση των καθηκόντων τους:

α) Επιδεικνύουν αντικειμενικότητα και τηρούν αμερόληπτη στάση κατά τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και κοινοποίηση των πληροφοριών για τη δραστηριότητα ή τη διαδικασία που εξετάζεται και δεν επηρεάζονται από το ατομικό τους συμφέρον ή τα συμφέροντα άλλων, κατά το σχηματισμό της κρίσης τους.

β) Δεν αποδέχονται οτιδήποτε μπορεί να βλάψει ή θεωρείται ότι βλάπτει την επαγγελματική τους κρίση.

γ) Δεν συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή δεν αναπτύσσουν επαγγελματικές σχέσεις που ενδέχεται να βλάψουν ή θεωρείται ότι βλάπτουν την αμερόληπτη κρίση

¹ Μπορεί να οριστεί μεγαλύτερο χρονικό όριο από κάθε φορέα.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

τους συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των δραστηριοτήτων ή σχέσεων οι οποίες ενδέχεται να συγκρούονται με τα συμφέροντα του φορέα.

δ) Προβαίνουν σε έγκαιρη, έγγραφη, αιτιολογημένη ενημέρωση του Προϊσταμένου του Τμήματος σε περίπτωση πιθανής ή πραγματικής σύγκρουσης συμφερόντων και τυχόν κινδύνου μεροληψίας εκ μέρους τους.

Σε κάθε έκθεση γίνεται ρητή και σαφής αναφορά από τους διενεργούντες τον εσωτερικό έλεγχο ότι δεν συντρέχει ζήτημα μεροληψίας και έλλειψης/αδυναμίας αντικειμενικότητας εκ μέρους τους.

3. Τα στελέχη του Τμήματος, κατά την άσκηση του/των έργου τους/καθηκόντων τους, τηρούν:

α) τον παρόντα Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας,

β) τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών, λαμβάνοντας υπόψη τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου,

γ) το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων του Τμήματος Εσωτερικού ελέγχου.

Άρθρο 12

Ασυμβίβαστο και νομική προστασία

(άρθρο 9, παρ. 8 και 9)

A). Τα καθήκοντα του Προϊσταμένου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου και των στελεχών αυτού, είναι ασυμβίβαστα με οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που δεν σχετίζονται με το έργο του Εσωτερικού Ελέγχου.

B). Προβλέπεται νομική προστασία για τους εσωτερικούς ελεγκτές καθώς δεν εξετάζονται, δεν διώκονται και δεν ενάγονται για αιτιολογημένη γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση που διατύπωσαν ή για πράξεις ή παραλείψεις που ενήργησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το άρθρο 101 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Άρθρο 13

Επαγγελματική επιμέλεια, επάρκεια και επιμόρφωση

(Άρθρο 9, 12 ν.4795/2021)

Για την άσκηση του έργου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου απαιτείται επαγγελματική επάρκεια και δέουσα επαγγελματική επιμέλεια:

α. Ο /Η Επικεφαλής /-η της ΜΕΕ οφείλει να εξασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που στελεχώνουν τη ΜΕΕ ή που επιλέγονται σε κάθε ελεγκτικό έργο, έχουν συλλογικά τις

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και άλλες ικανότητες για να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους ορθά και αποτελεσματικά με τη δέουσα επαγγελματική επάρκεια.

β. Η Δέουσα επαγγελματική επιμέλεια είναι η εφαρμογή της προσοχής και της ικανότητας που εύλογα θα ήταν αναμενόμενο να επιδείξει ένας συνετός και ικανός Εσωτερικός Ελεγκτής κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

γ. Η Δέουσα επαγγελματική επιμέλεια είναι ανάλογη της πολυπλοκότητας του ελέγχου που διενεργείται και προϋποθέτει από τον Εσωτερικό Ελεγκτή να εξετάζει και να επαληθεύει το αντικείμενο του ελέγχου σε αντικειμενικώς επαρκή και εύλογο για κάθε περίπτωση βαθμό χωρίς να επιβάλλει απαραίτητα την καθολική επισκόπηση όλων των συναλλαγών, ενώ επίσης η δέουσα επαγγελματική επιμέλεια δεν αποκλείει το λάθος από την μεριά του Εσωτερικού Ελεγκτή (Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου, Πρότυπα: από 1200 έως 1220, 2421).

δ. Η ΜΕΕ πρέπει να απασχολεί ελεγκτές ή να χρησιμοποιεί συμβούλους με τις κάτωθι γνώσεις και δεξιότητες, οι οποίες είναι ενδεικτικές για τις ανάγκες στελέχωσης της ΜΕΕ με βάση την πολυπλοκότητα και το εύρος των ελεγκτικών εργασιών (Άρθρο 9, του Ν. 4795/2021):

- Ικανότητας στην εφαρμογή προτύπων, διαδικασιών και τεχνικών Εσωτερικού Ελέγχου
- Γνώσης λογιστικών αρχών και τεχνικών
- Κατανόησης Αρχών Διοίκησης Επιχειρήσεων
- Επαρκείς τεχνικές γνώσεις για διενέργεια ελέγχων στις εγκαταστάσεις του Φορέα
- Επαρκείς γνώσεις αντικειμένων όπως Οικονομία, Δίκαιο, Φορολογία, Χρηματοοικονομικά και Πληροφορική.

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές πρέπει να βελτιώνουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις λοιπές ικανότητές τους μέσω συνεχούς επαγγελματικής επιμόρφωσης. Ειδικότερα :

1. Οι ήδη υπηρετούντες στη ΜΕΕ υποχρεούνται, εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη του ειδικού προγράμματος ελεγκτικής επάρκειας εσωτερικού ελεγκτή που οργανώνεται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (εφεξής ΕΚΔΔΑ) ή από την τοποθέτησή τους στη Μονάδα, να λάβουν το αντίστοιχο Πιστοποιητικό Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή, εκτός αν διαθέτουν ήδη διαπίστευση ή πιστοποίηση συναφή με τον Εσωτερικό Έλεγχο. (παρ. 10 του άρθρου 9 του ν.4795/2021). Σε περίπτωση της

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

- μη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης αίρεται η τοποθέτησή τους στη ΜΕΕ (παρ.8 του άρθρου 9 του Ν.4795/2021).
2. Οι Ελεγκτές, πέραν της αρχικής εκπαίδευσης και πιστοποίησης που λαμβάνουν με την επιτυχή παρακολούθηση προγράμματος κατάρτισης για τον Εσωτερικό Έλεγχο στο ΕΚΔΔΑ ή σε άλλο πιστοποιημένο φορέα επιμόρφωσης, μεριμνούν και οι ίδιοι για τη συμμετοχή τους σε άλλα πιστοποιημένα προγράμματα εκπαίδευσης, μετά από σύμφωνη γνώμη του Επικεφαλής της Μονάδας, ο οποίος συνεκτιμά τις υπηρεσιακές ανάγκες, ώστε να μην καθυστερεί το ανατιθέμενο στους Εσωτερικούς Ελεγκτές έργο.
 3. Ο Προϊστάμενος της ΜΕΕ μεριμνά για την εκπαίδευση του προσωπικού της Μονάδας και ενθαρρύνει την επαγγελματική επιμόρφωση αυτού, λαμβανομένου υπόψη των περιορισμών που προκύπτουν από τις ανάγκες εκτέλεσης του Ετήσιου Προγράμματος Έργου, καθώς και του βαθμού προτεραιότητας των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού της Μονάδας.
 4. Η επιμόρφωση των ελεγκτών/ελεγκτριών της ΜΕΕ οφείλει να είναι διαρκής για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων. Πρέπει να καλύπτει ποικιλία αντικειμένων, όπως θέματα ελεγκτικής, διαχείρισης κινδύνων, διακυβέρνησης, επικοινωνίας, μάνατζμεντ, οικονομικής και νομικής φύσης, κ.λπ. Η επαγγελματική επιμόρφωση και βελτίωση συνίσταται στη συνεχή παρακολούθηση σεμιναρίων, μεταπτυχιακών προγραμμάτων, συνεδρίων και λοιπών σχετικών εκδηλώσεων καθώς και στη λήψη επαγγελματικών πιστοποιήσεων. Η επαγγελματική γνώση της ΜΕΕ είναι συλλογική και απαιτεί την κατάκτηση δεξιοτήτων σε πολυάριθμα αντικείμενα. Για το λόγο αυτό η επιμόρφωση των ελεγκτών/ελεγκτριών χαρακτηρίζεται ως «δια βίου εκπαίδευση», η οποία ενθαρρύνεται και υποστηρίζεται από τη διοίκηση του Φορέα.
 5. Αν κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου (διαβεβαιωτική-ελεγκτική/ συμβουλευτική δραστηριότητα) της Μονάδας απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, ο Επικεφαλής της Μονάδας εισηγείται στον Δήμαρχο τον ορισμό υπαλλήλου/ων άλλης/ άλλων Υπηρεσίας/ων του Φορέα, ο/οι οποίος/οι διαθέτει/ουν τις ειδικές γνώσεις που απαιτεί το εν λόγω έργο.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

6. Αν οι απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την άσκηση του έργου δεν καλύπτονται από το προσωπικό του Φορέα, ως εμπειρογνώμονες μπορούν να ορίζονται είτε υπάλληλοι άλλων Φορέων του άρθρου 2 του ν. 4795/2021 (Α' 62), είτε ιδιώτες (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που να διαθέτουν σχετικές με το συγκεκριμένο ελεγκτικό έργο γνώσεις και εμπειρία. Το εύρος και η περίμετρος του έργου που θα εκτελεστεί, η διάρκεια και το πλαίσιο συνεργασίας του εμπειρογνώμονα με τη ΜΕΕ, καθώς και οι ειδικότερες υπηρεσιακές ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν, ορίζονται κάθε φορά με απόφαση του Δημάρχου, ύστερα από εισήγηση του Επικεφαλής της ΜΕΕ.
7. Στην παρ. 6 του παρόντος άρθρου, οι ανωτέρω υπάλληλοι ή ιδιώτες δεν συνυπογράφουν τη σχετική Έκθεση, αλλά υποβάλλουν υπόμνημα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής. Επιπλέον, πριν από τη συμμετοχή τους στη διαδικασία, οι εμπειρογνώμονες υποβάλλουν δήλωση για τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και για την εκτέλεση του έργου τους με εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα.
8. Το άρθρο 101 του ν. 4622/2019 (Α' 133) εφαρμόζεται αναλόγως για το προσωπικό που υπηρετεί στις ΜΕΕ, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Άρθρο 14

Πρότυπα επαγγελματικής εφαρμογής της ΜΕΕ

1. Η ΜΕΕ εφαρμόζει και ανταποκρίνεται στα πρότυπα που θεσπίζονται στην ελληνική νομοθεσία, τις οδηγίες και κατευθύνσεις που παρέχονται από τους αρμόδιους φορείς (Ελ. Συν., ΕΑΔ) καθώς και τους κανόνες και τις αρχές που απορρέουν από το Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF του ΠΑ).
2. Η ΜΕΕ οφείλει κατά την λειτουργία του να τηρεί τα Πρότυπα αναφορικά με το Πρόγραμμα Έργου, τη Διεξαγωγή του Έργου, τον Εντοπισμό Πληροφοριών, την Ανάλυση και Αξιολόγηση, την Καταγραφή Πληροφοριών, την Εποπτεία Έργων και την Κοινοποίηση Αποτελεσμάτων, τόσο κατά την παροχή Υπηρεσιών Διαβεβαίωσης όσο και για την παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών.

Άρθρο 15

Ορισμός Εμπειρογνομώνων

(Άρθρο 19 ν.4795/2021)

1. Αν κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου (διαβεβαιωτική/συμβουλευτική δραστηριότητα) του Τμήματος απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, ο Προϊστάμενος εισηγείται στον επικεφαλής του φορέα, τον ορισμό υπαλλήλου/-λων άλλης/άλλων Υπηρεσίας/-σιών του Δήμου, ο/οι οποίος/-οι διαθέτει/-τουν τις ειδικές γνώσεις που απαιτεί το εν λόγω έργο. Ο ορισμός του εν λόγω υπαλλήλου πραγματοποιείται με απόφαση του επικεφαλής του φορέα.
2. Σε περίπτωση που οι απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την άσκηση του έργου δεν καλύπτονται από το προσωπικό του φορέα, ο Προϊστάμενος της Μονάδας υποβάλλει γνώμη στον επικεφαλής του φορέα για τον ορισμό, ως εμπειρογνομώνων, υπαλλήλου/ων άλλων φορέων ή ιδιώτη/ιδιωτών, που διαθέτουν σχετικές με το συγκεκριμένο ελεγκτικό έργο γνώσεις και εμπειρία. Για τον ορισμό υπαλλήλου άλλου φορέα εκδίδεται κοινή απόφαση του επικεφαλής του φορέα ο οποίος ζητά τον ορισμό ως εμπειρογνώμονα, υπαλλήλου άλλου φορέα και του επικεφαλής του φορέα από τον οποίο προέρχεται ο υπάλληλος αυτός. Σε περίπτωση ορισμού ιδιώτη ως εμπειρογνώμονα εφαρμόζονται οι ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, καθώς και οι διατάξεις της κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που εκδίδεται βάσει του άρθρου 79 παρ. 11 του ν. 4795/2021.
3. Με τον ορισμό των ανωτέρω περιγράφεται και το έργο το οποίο αυτοί θα εκτελέσουν, η διάρκεια και το πλαίσιο συνεργασίας τους με το στέλεχος του Τμήματος, καθώς και ό,τι άλλο απαιτηθεί από τις συγκεκριμένες υπηρεσιακές ανάγκες. Στην περίπτωση αυτή, οι ανωτέρω υπάλληλοι δε συνυπογράφουν τη σχετική Έκθεση Ελέγχου, αλλά υποβάλλουν υπόμνημα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής. Επίσης, πριν από τη συμμετοχή τους στη διαδικασία υποβάλλουν δήλωση για τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και για την εκτέλεση του έργου τους με εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα.

Άρθρο 16

Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας

(Άρθρο 17 ν.4795/2021)

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος καταρτίζει, τηρεί και εφαρμόζει Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας, με το οποίο παρέχεται η

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

δυνατότητα αποτίμησης του βαθμού συμμόρφωσης αυτής με τον ν. 4795/2021 και τον παρόντα Κανονισμό, του βαθμού τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών και των Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και της αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου και του εντοπισμού πεδίων που χρήζουν βελτίωσης, ώστε να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου.

Άρθρο 17

Απαιτήσεις Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας

(Άρθρο 17 ν. 4795/2021)

Το Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας περιλαμβάνει, τόσο τις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις, όσο και την εξωτερική αξιολόγηση, με τις οποίες συνολικά εκτιμάται η ποιότητα της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου, εξάγονται συμπεράσματα και υποβάλλονται σχετικές εισηγήσεις για τις απαιτούμενες βελτιώσεις. Ειδικότερα στις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις αποτυπώνονται:

α) Η διαδικασία εποπτείας του ελεγκτικού έργου.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων συντονίζει και εποπτεύει το έργο των ελεγκτών κατά την διάρκεια του έτους. Συγκεκριμένα:

- Συντάσσει το σχέδιο της εντολής ελέγχου και την διαβιβάζει στον κ. Δήμαρχο προκειμένου να την εγκρίνει και να την υπογράψει.
- Εγκρίνει το Πρόγραμμα του Ελέγχου και το χρονοδιάγραμμα εργασιών.
- Πραγματοποιεί εβδομαδιαίες συναντήσεις με τους ελεγκτές ή τους επιβλέποντες ελεγκτές ανά ελεγκτική ομάδα και ενημερώνεται για την πορεία των ελέγχων.
- Εγκρίνει και υποβάλλει τις διορθώσεις του επί των Προσωρινών Εκθέσεων Ελέγχου.
- Υπογράφει και αποστέλλει την Οριστική Έκθεση Ελέγχου

β) Η υλοποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών του τμήματος Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εσωτερικών Ελέγχων παρακολουθεί την υλοποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Συγκεκριμένα:

- Σχεδιάζει την υλοποίησή του και προτείνει την ανάθεση του κατάλληλο έργου στους κατάλληλους ελεγκτές συνεκτιμώντας την τεχνογνωσία, τις γνώσεις και

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

την εμπειρία τους η οποία ολοκληρώνεται με την εντολή ελέγχου από τον κύριο Δήμαρχο.

- Παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των ελέγχων εντός της τιθέμενης προθεσμίας.
- Παρέχει λύσεις σε προβλήματα που έχουν ανακύψει και καθυστερούν την υλοποίηση του Προγράμματος εργασιών.
- Εισηγείται την τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος εάν απαιτείται.

Για την παρακολούθηση των ανωτέρω χρησιμοποιούνται:

- Δείκτες Αποδοτικότητας.
- Σύνολο ελέγχων που υλοποιήθηκαν/ σύνολο ελέγχων που προγραμματίστηκαν.
- Σύνολο ελέγχων που είναι σε εξέλιξη/ σύνολο ελέγχων που προγραμματίστηκαν.
- Σύνολο ελέγχων που δεν υλοποιήθηκαν/ σύνολο ελέγχων που προγραμματίστηκαν.

γ) Οι εργασίες ελέγχου και οι διαδικασίες που ακολουθούνται, σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων παρακολουθεί τις εργασίες ελέγχου και τις διαδικασίες που ακολουθούνται σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας. Συγκεκριμένα:

- Επισκοπεί κατά την εβδομαδιαία συνάντηση με τους ελεγκτές τα βήματα στα οποία έχουν προβεί και τα έντυπα τα οποία έχουν συμπληρώσει (π.χ. πρόγραμμα ελέγχου, φύλλα ελέγχου).
- Υπογράφει τα έγγραφα όπως προβλέπεται από το εγχειρίδιο (π.χ. αλληλογραφία για συλλογή στοιχείων).

δ) Η τήρηση των τιθέμενων προθεσμιών.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου ελέγχει την τήρηση των τιθέμενων προθεσμιών σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που του υποβλήθηκε κατά το στάδιο του προγραμματισμού του ελέγχου. Εάν διαπιστώσει καθυστερήσεις πραγματοποιεί σύσκεψη με τους ελεγκτές προκειμένου να αιτιολογηθεί και να λυθούν τυχόν προβλήματα που έχουν ανακύψει.

ε) Ο αριθμός των προτάσεων που συμφωνήθηκαν.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου:

- ενημερώνεται για το πλήθος των προτάσεων για βελτίωση των διαδικασιών που ελέγχθηκαν μέσα από την Προσωρινή Έκθεση. Γίνεται συμφωνία των

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

προτάσεων που έχουν διατυπωθεί στην Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου με τους ελεγχόμενους και υπογράφεται σχετικό πρακτικό.

- Παρακολουθεί την συμφωνία των προτάσεων με τον δείκτη:

Σύνολο προτάσεων που υποβλήθηκαν/ Σύνολο προτάσεων που έγιναν αποδεκτές.

στ) Ο αριθμός των συμφωνηθεισών ενεργειών που υλοποιήθηκαν μέσα στο έτος.

Οι συμφωνηθείσες ενέργειες της Οριστικής Έκθεσης, οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο παρακολούθησης, καταγράφονται σε λογιστικά φύλλα σε κατάλληλη ηλεκτρονική εφαρμογή και παρακολουθείται η τήρηση των προθεσμιών που έχουν τεθεί.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου:

- ενημερώνεται για τον αριθμό των συμφωνηθεισών ενεργειών που υλοποιήθηκαν μέσα στο έτος και υπογράφει σχετική αναφορά, την οποία συντάσσουν οι εσωτερικοί ελεγκτές και αφού υπογραφεί και από τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου αποστέλλεται στον Δήμαρχο. Τα αποτελέσματα των παραπάνω αναφορών περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση.

Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου:

- παρακολουθεί την υλοποίηση των προτάσεων με τον δείκτη:
Σύνολο προτάσεων που συμφωνήθηκαν / Σύνολο ενεργειών που υλοποιήθηκαν.

Άρθρο 18

Η Ευθύνη της ΜΕΕ στην Εκτίμηση, Πρόληψη και Εντοπισμό Κινδύνου

Περιουσιακής Βλάβης του Φορέα

1. Η Διοίκηση του Φορέα φέρει την ευθύνη εφαρμογής και διατήρησης ενός αποτελεσματικού Συστήματος Διαδικασιών Ελέγχου με εύλογο κόστος. Αυτή η ευθύνη περιλαμβάνει τον σχεδιασμό των κατάλληλων Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου (περιοδικοί και δειγματοληπτικοί Εσωτερικοί Έλεγχοι), οι οποίοι επισημαίνουν ή αποκαλύπτουν τις περιπτώσεις που οι υφιστάμενες διαδικασίες και τα συστήματα λειτουργίας του Φορέα απουσιάζουν, υπολείπονται των αναγκών, δεν λειτουργούν αποτελεσματικά ή δεν εφαρμόζονται.

2. Ένα ορθώς σχεδιασμένο σύστημα Διαδικασιών Εσωτερικού Ελέγχου αποτρέπει την διενέργεια πράξεων και ενεργειών οι οποίες :

- Δεν ανταποκρίνονται στην χρηστή Διοίκηση.
- Καταστρατηγούν Κανονισμούς και Διαδικασίες του Φορέα.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- Θέτουν σε κίνδυνο την εύρυθμη και ασφαλή του λειτουργία. Εκθέτουν τον Φορέα σε υπέρμετρους κινδύνους (περιουσιακά στοιχεία, ανθρώπινο δυναμικό, αποτελέσματα, περιβάλλον, συνέχιση δραστηριοτήτων).
- Οι έλεγχοι που διεξάγονται από τους Ελεγκτές ενισχύουν τις δυνατότητες εντοπισμού και περαιτέρω διερεύνησης τυχόν ενδείξεων έκνομων πράξεων και αντιδεοντολογικών συμπεριφορών.
- Σε περίπτωση που, κατά τη διενέργεια των ελεγκτικών εργασιών, διαπιστώνονται ενδείξεις αδικημάτων που στρέφονται κατά της περιουσίας και των συμφερόντων του Φορέα (ενδεικτικά: απάτη, υπεξαίρεση, απιστία, πλαστογραφία), ο Εσωτερικός Ελεγκτής φέρει την ευθύνη άσκησης της δέουσας επαγγελματικής επιμέλειας όπως αυτή περιγράφεται στα σχετικά Πρότυπα (IIA, IPPF: 1210.A, 1220 & 2120.A2).
- Ο Εσωτερικός Έλεγχος δεν έχει την κύρια ευθύνη της αντιμετώπισης πράξεων ή παραλείψεων κατά της περιουσίας και των συμφερόντων του Φορέα που τυχόν διαπιστώνει κατά την ελεγκτική διαδικασία, ωστόσο συνδράμει στη συγκέντρωση πληροφοριών και εισηγείται βελτιώσεις των διαδικασιών Εσωτερικού Ελέγχου για τη μελλοντική διασφάλιση του Φορέα από παρόμοιες περιπτώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

**ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Άρθρο 19

Διακυβέρνηση

(Άρθρο 10 ν.4795/2021)

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, με μέριμνα του Προϊσταμένου της, αξιολογεί και υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις για τη βελτίωση των συστημάτων διακυβέρνησης του Δήμου προκειμένου να:

- Διευκολύνει επιδεικνύοντας συμβουλευτικό και προληπτικό χαρακτήρα τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων,
- Συμβάλλει στην εποπτεία της διαχείρισης κινδύνου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και με την κοινοποίηση, αρμοδίως, πληροφοριών, που αφορούν στους κινδύνους και στους ελεγκτικούς μηχανισμούς,
- Υποστηρίζει τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα των στόχων, των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων του Φορέα που σχετίζονται με τις αξίες αυτού,
- Διασφαλίζει την αποτελεσματική διαχείριση, την απόδοση και τη λογοδοσία,
- Διαπιστεύει τα πληροφοριακά συστήματα, ως προς την συμβολή τους στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Φορέα.
- Αξιολογεί την λειτουργία, των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Άρθρο 20

Διαχείριση Κινδύνου

(Άρθρο 10 ν.4795/2021)

1. Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και συμβάλλει στη βελτίωσή τους, εκτιμώντας, μεταξύ άλλων, εάν:

- Οι σημαντικοί κίνδυνοι εντοπίζονται και αξιολογούνται από τους υπευθύνους της διαχείρισης αυτών.
- Οι πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους συλλέγονται και κοινοποιούνται εγκαίρως, ώστε να έχουν τη δυνατότητα οι υπεύθυνοι αυτών να τους διαχειρίζονται, καθώς και ο επικεφαλής του φορέα να προβαίνει σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες.
- Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων είναι τα απαιτούμενα, ανάλογα με τα αποδεκτά όρια ανάληψης κινδύνων που έχει θέσει ο φορέας.

2. Στο πλαίσιο υποστήριξης του επικεφαλής του φορέα, προκειμένου η Διοίκηση να καθιερώσει νέες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου ή να βελτιώσει τις ήδη υφιστάμενες, η Μονάδα δεν αναλαμβάνει διοικητική ευθύνη για τις διαδικασίες αυτές, αλλά παρέχει την αναγκαία συνδρομή της για την εδραίωσή τους.

3. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές, του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου κατά την εκτέλεση των ανατιθέμενων σε αυτούς έργων, συγκεντρώνουν πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων, όπως αυτή υλοποιείται από την Υπηρεσία στην οποία διενεργείται ο έλεγχος, προκειμένου να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητά της στο μετριασμό των κινδύνων. Περαιτέρω, κατά τη διάρκεια των συμβουλευτικών έργων, τα στελέχη του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου εντοπίζουν τον κίνδυνο που συνδέεται με τους αντικειμενικούς σκοπούς του έργου και αναζητούν σε συνεχή βάση τη τυχόν ύπαρξη και άλλων, επίσης σημαντικών κινδύνων.

4. Αναφορικά με τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν τη λειτουργία του ίδιου του εσωτερικού ελέγχου, το Τμήμα μεριμνά, ιδιαιτέρως, για την εξάλειψη των κινδύνων δυσφήμισης, ψευδούς βεβαίωσης και αστοχίας ελέγχου.

Άρθρο 21

**Δικλίδες ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα
(Άρθρα 4, 5, και 6 ν.4795/2021)**

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, συμβάλλει, ώστε η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου να υποστηρίζει την ανάπτυξη και τη διατήρηση αποτελεσματικών δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου με την αξιολόγηση της επάρκειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς του καθώς και της διαρκούς βελτίωσής του, με απώτερο σκοπό:

- την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Δήμου,
- την παροχή αξιοπιστίας και εγκυρότητας της πληροφόρησης των δικλίδων ελέγχου αυτού,
- την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των λειτουργιών και των πληροφοριακών συστημάτων του,
- τη διασφάλιση των περιουσιακών του στοιχείων,
- τη συμμόρφωση σε νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις εθνικού, ενωσιακού και διεθνούς δικαίου,
- τον τρόπο με τον οποίο ο φορέας διαχειρίζεται τον κίνδυνο απάτης.

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου οφείλει να λαμβάνει υπόψη του τα γενικώς αποδεκτά Πρότυπα και τις καλές πρακτικές, που διαμορφώνονται από φορείς για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου:

- το Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O, (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - C.O.S.O.)
- και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors - I.I.A.)

Άρθρο 22

**Επιτροπή Ελέγχου
(Άρθρο 10 ν.4795/2021)**

Στον Δήμο, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, δύναται να συσταθεί ανεξάρτητη Επιτροπή Ελέγχου με απόφαση του Δημάρχου, που θα εγγυάται την ανεξαρτησία της ΜΕΕ, θα παρακολουθεί τις εργασίες της, θα διασφαλίζει την ποιότητα του έργου της και ότι οι συστάσεις της λαμβάνονται δεόντως υπόψη από τον Δήμαρχο.

Άρθρο 23

**Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου
(Άρθρο 14 ν.4795/2021)**

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, ο/η Επικεφαλής /-η της ΜΕΕ είναι υπεύθυνος/-η για την ανάπτυξη ενός ετήσιου προγραμματισμού ελέγχων βάσει της μεθοδολογίας αξιολόγησης κινδύνου (Risk Based Approach). Στο πλαίσιο αυτό καταρτίζει το αργότερο εντός του Ιανουαρίου εκάστου έτους, Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών (διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών), λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων πόρων αυτής. Στη συνέχεια το υποβάλλει στον επικεφαλής του φορέα, ο οποίος το εγκρίνει το αργότερο εντός μηνός και στην Επιτροπή Ελέγχου, εφόσον έχει συσταθεί.

1. Ο Επικεφαλής της ΜΕΕ παρακολουθεί και εισηγείται την τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών τροποποιείται με την ίδια διαδικασία έγκρισής του.

2. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών περιλαμβάνει:

α) Τα διαβεβαιωτικά/ελεγκτικά έργα,

Οι έλεγχοι επιλέγονται από τη ΜΕΕ, κατόπιν αξιολόγησης των κινδύνων που επηρεάζουν τον Φορέα και το βαθμό έκθεσης σε αυτούς, σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους του. Επίσης, η ΜΕΕ λαμβάνει υπόψη το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου του Φορέα, καθώς και τα αποδεκτά όρια ανάληψης κινδύνων που έχουν οριστεί από την Διοίκηση για τις διαφορετικές δραστηριότητες αυτής, κατόπιν σχετικών εισηγήσεων των Προϊσταμένων των οργανικών μονάδων του Φορέα. Μέχρι τη θέσπιση πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, η ΜΕΕ με μέριμνα του Επικεφαλής της αξιολογεί τους κινδύνους του Φορέα, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων στοιχείων που παρέχονται από τις Υπηρεσίες αυτού. Η τεκμηρίωση της εν λόγω αξιολόγησης περιλαμβάνεται στο Ετήσιο Πρόγραμμα.

β) Τα συμβουλευτικά έργα.

Τα συμβουλευτικά έργα επιλέγονται από τη ΜΕΕ με κριτήριο τη βελτίωση των λειτουργιών του Φορέα, καθώς και την αξία που προσθέτουν σε αυτόν, μέσω της διαχείρισης κινδύνων.

γ) Άλλες δράσεις συναφείς με την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος εσωτερικού ελέγχου, και ως απόρροια του ν. 4795/2021.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

3. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών υλοποιείται με την έκδοση εντολών από τον Δήμαρχο (προγραμματισμένο έργο). Πέραν των ανωτέρω εντολών, δύναται να εκδίδονται από τον Δήμαρχο και εντολές διεξαγωγής έκτακτων εσωτερικών ελέγχων ή παροχής συμβουλευτικών έργων.
4. Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθεί και εισηγείται την τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται, λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών τροποποιείται κατόπιν έγκρισης του Δημάρχου.

Άρθρο 24

Στάδια Έργου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

(Άρθρο 15 ν.4795/2021)

Κάθε έργο που διενεργείται ή παρέχεται από τη ΜΕΕ διαρθρώνεται σε στάδια ως εξής:

1. Διαβεβαιωτικό/ελεγκτικό

- α. ανάθεση
- β. σχεδιασμός
- γ. διενέργεια
- δ. σύνταξη προσωρινής έκθεσης
- ε. οριστικοποίηση και υποβολή της έκθεσης
- στ. παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων.

2. Συμβουλευτικό

- α. ανάθεση
- β. σχεδιασμός
- γ. διενέργεια
- δ. σύνταξη και υποβολή της έκθεσης.

Άρθρο 25

Εποπτεία του Έργου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

(Άρθρο 9 ν.4795/2021)

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου έχει την ευθύνη για την υλοποίηση του συνολικού έργου αυτής. Εποπτεύει κάθε διαβεβαιωτικό ή συμβουλευτικό έργο που ανατίθεται στα στελέχη αυτής καθ' όλη τη διάρκειά του, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών αυτού και να διασφαλίζεται η ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Άρθρο 26

Ανάθεση Έργου

(Άρθρο 15 ν.4795/2021)

1. Η διεξαγωγή διαβεβαιωτικού / ελεγκτικού έργου ή η παροχή συμβουλευτικού έργου ανατίθεται στα στελέχη του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με την έκδοση σχετικής εντολής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της παρούσας.
2. Τροποποίηση της εντολής επιτρέπεται, κατόπιν έγκρισης του επικεφαλής του φορέα που έχει εκδώσει την εντολή, σε περίπτωση που απαιτείται:
 - α. επέκταση της διάρκειας του έργου ή/και
 - β. τροποποίηση της σύνθεσης της ελεγκτικής ομάδας ή της ομάδας παροχής συμβουλευτικού έργου. Σε περίπτωση που απαιτείται τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών, περιορισμός ή διεύρυνση του σκοπού της εντολής, η τροποποίηση αυτή εγκρίνεται μόνο από το Δήμαρχο.
3. Τροποποίηση των εντολών μπορούν να προτείνουν και :
 - α. ο Προϊστάμενος της ΜΕΕ ή/και
 - β. οι Εσωτερικοί Ελεγκτές, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασής τους και έγκρισης από τον Προϊστάμενο του αρμοδίου για την υλοποίηση του Έργου, Τμήματος.

Άρθρο 27

Σχεδιασμός του έργου

(Άρθρο 15 ν.4795/2021)

1. Μετά την ανάθεση του έργου αναπτύσσεται ο σχεδιασμός αυτού, λαμβανομένων υπόψη :
 - α. των στρατηγικών στόχων του Φορέα,
 - β. των αντικειμενικών σκοπών του έργου,
 - γ. των κινδύνων που σχετίζονται με το έργο (εσωτερικών και εξωτερικών) συμπεριλαμβανομένων και των κινδύνων απάτης,
 - δ. του εύρους του έργου, το οποίο πρέπει να είναι επαρκές για την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών του,
 - ε. της διάρκειας του έργου και των διαθέσιμων πόρων για την υλοποίηση αυτού.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

2. Ο σχεδιασμός του έργου αποτυπώνεται στο Σχέδιο Έργου και στο Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτού. Το Σχέδιο Έργου και το Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτού εγκρίνονται από τον Επικεφαλής της ΜΕΕ. Τυχούσες αναπροσαρμογές στο Σχέδιο του έργου και στο Χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του, οι οποίες προκύπτουν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης αυτού, υποβάλλονται έγκαιρα για έγκριση αρμοδίως.

Άρθρο 28

**Ενέργειες σε περίπτωση ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια του ελέγχου
(Άρθρο 20 ν.4795/2021)**

Κατά το στάδιο της εκτέλεσης του έργου υλοποιούνται τα ελεγκτικά βήματα (οι ελεγκτικές ενέργειες) που έχουν συμπεριληφθεί στο Σχέδιο του Έργου, με την τήρηση του σχετικού Χρονοδιαγράμματος. Στο στάδιο αυτό εντοπίζονται, συλλέγονται και καταγράφονται επαρκείς, αξιόπιστες και χρήσιμες πληροφορίες για την τεκμηρίωση τυχόν ευρημάτων του έργου, καθώς και οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές εξετάζουν και αξιολογούν την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και βοηθούν τον φορέα να προλαμβάνει τις περιπτώσεις απάτης, μέσω της ανίχνευσης και της καταγραφής των σχετικών κινδύνων. Σε περίπτωση εντοπισμού ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια ενός ελέγχου, η διερεύνηση της συγκεκριμένης υπόθεσης δεν διενεργείται από τους εσωτερικούς ελεγκτές στο πλαίσιο του εν λόγω ελεγκτικού έργου. Στην περίπτωση αυτή, οι εσωτερικοί ελεγκτές θέτουν αμέσως υπόψη του Προϊσταμένου του Τμήματος τα στοιχεία περί απάτης που προκύπτουν κατά την διεξαγωγή ελέγχων, ο οποίος αμέσως ενημερώνει τον Δήμαρχο, προκειμένου να αναληφθούν ενέργειες από τα αρμόδια όργανα που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις και τον κανονισμό λειτουργίας. Παράλληλα, λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να μην καταστραφούν ή αλλοιωθούν τα αποδεικτικά στοιχεία.

Άρθρο 29

**Γνωστοποίηση των Αποτελεσμάτων του έργου
(Άρθρο 15 ν.4795/2021)**

1. Τα αποτελέσματα του έργου γνωστοποιούνται μέσω Έκθεσης, η οποία υποβάλλεται, με έγγραφο του Προϊσταμένου του Τμήματος, στον Δήμαρχο και αποστέλλεται:

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

- α. στον Δήμαρχο,
 - β. στον Επικεφαλής της αρμόδιας Οργανικής Μονάδας και στον/στους Προϊστάμενο της/των υπαγομένης/νων σε αυτήν Υπηρεσίας, στην οποία αφορά το διενεργούμενο έργο ή
 - γ. στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Υπηρεσίας/ που υπάγεται απευθείας στον Δήμαρχο, στην οποία αφορά το διενεργούμενο έργο.
2. Οι Ετήσιες Εκθέσεις κοινοποιούνται αμελλητί: στο Ελεγκτικό Συνέδριο² και γνωστοποιούνται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας³.
- Οι Εκθέσεις μπορούν να γνωστοποιούνται, πέραν των προαναφερθέντων και σε άλλες υπηρεσίες, ή σε άλλους φορείς εκτός του φορέα μόνο ύστερα από έγκριση του Δημάρχου.

Άρθρο 30

**Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου
(Άρθρο 15 ν.4795/2021)**

1. Η Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλεται από τους διενεργήσαντες αυτόν, στον Προϊστάμενο του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Σε περίπτωση που εντοπίστηκε απάτη, στην έκθεση γίνεται απλή μνεία, χωρίς να αποκαλυφθούν τα στοιχεία της σχετικής έρευνας.
2. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας κατά την κρίση του, μπορεί να ζητήσει την τροποποίηση της Προσωρινής Έκθεσης (για την οποία ενδέχεται να απαιτείται και συμπληρωματική ελεγκτική εργασία) και την επανυποβολή της. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ του αρμόδιου εσωτερικού ελεγκτή και του Προϊσταμένου της Μονάδας, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 4 του αρ. 25 του Υ.Κ., ή ειδικότερες διατάξεις που διέπουν τον εκάστοτε φορέα για το συγκεκριμένο ζήτημα (θα πρέπει να γίνει αναφορά στις ειδικότερες αυτές διατάξεις σε περίπτωση που υπάρχουν).
3. Στη συνέχεια, η Προσωρινή Έκθεση αποστέλλεται στον/στους Προϊστάμενο/μένους των οργανικών μονάδων, στην/στις οποία/οποίες αφορά ο έλεγχος, προκειμένου να διατυπώσουν εγγράφως την αποδοχή των προτάσεων που εμπεριέχονται σε αυτήν, καθώς και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής τους ή να αιτιολογήσουν την τυχόν εν

² Σύμφωνα με το αρ. 71 παρ. 3 του ν. 4820/2021

³ Σύμφωνα με το αρ. 83 του ν. 4622/2019 και του αρ. 30 της υπ' αριθμ οικ. 11699/2020 Απόφασης Ε.Α.Δ. (ΦΕΚ 1991/Β/24-5-2020)

μέρει ή εν όλω μη αποδοχή αυτών. Επίσης, η Προσωρινή Έκθεση κοινοποιείται στο Δήμαρχο.

Άρθρο 31

Οριστικοποίηση του ελέγχου

(Άρθρο 15 ν.4795/2021)

1. Η αποδοχή των προτάσεων των Προσωρινών Εκθέσεων γνωστοποιείται εγγράφως στο Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου και ακολούθως οι διενεργήσαντες τον έλεγχο συντάσσουν την Οριστική Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου και την υποβάλλουν στον Προϊστάμενο του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Κατά το στάδιο της ως άνω οριστικοποίησης είναι δυνατό να προκύψουν διορθώσεις ή αλλαγές.

2. Σε περίπτωση που δεν γίνουν αποδεκτές οι προτάσεις, εν όλω ή εν μέρει, από τον/τους αρμόδιο/-διους, ενημερώνεται σχετικά ο Προϊστάμενος του Τμήματος, ο οποίος δύναται να ζητήσει να πραγματοποιηθεί συνάντηση, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας. Σε περίπτωση που δεν αιτιολογείται από τους ως άνω αρμοδίους η μη αποδοχή πρότασης για υλοποίηση βελτιωτικής ενέργειας, καταγράφονται στην Οριστική Έκθεση οι τυχόν κίνδυνοι που συνεχίζουν να υφίστανται λόγω της μη υλοποίησης αυτής και γίνεται ιδιαίτερη μνεία των εν λόγω κινδύνων στο έγγραφο του Προϊσταμένου του Τμήματος, με το οποίο υποβάλλεται η Έκθεση στον Δήμαρχο.

Άρθρο 32

Έκθεση συμβουλευτικού έργου

(Άρθρο 9 ν.4795/2021)

Η έκθεση συμβουλευτικού έργου συντάσσεται και υποβάλλεται από τους εσωτερικούς ελεγκτές στον Προϊστάμενο του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, ο οποίος την υποβάλλει στον Δήμαρχο.

Άρθρο 33

Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Συμφωνηθεισών Ενεργειών (follow up)

του Εσωτερικού Ελέγχου - Τελική Αναφορά

(Άρθρο 16 ν.4795/2021)

1. Κατά τη διαδικασία της παρακολούθησης (follow up) επιβεβαιώνεται η υλοποίηση και αξιολογείται ο αντίκτυπος κάθε συμφωνηθείσας ενέργειας εντός του τεθέντος από τον εσωτερικό ελεγκτή χρονοδιαγράμματος.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

Μετά την υλοποίηση όλων των συμφωνηθεισών ενεργειών κάθε οριστικής έκθεσης, συντάσσεται Τελική Αναφορά, στην οποία, εκτός των άλλων, περιλαμβάνεται και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, με σκοπό τη διαπίστωση της εφαρμογής ή μη των προτάσεων, της ύπαρξης τυχόν υπολειμματικών μη ανεκτών, κινδύνων και της ανάδειξης της προστιθέμενης αξίας της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου. Η Τελική Αναφορά υποβάλλεται στον Προϊστάμενο του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Εν συνεχεία, η Τελική Αναφορά, με σχετικό έγγραφο από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, υποβάλλεται στον Δήμαρχο.

2. Κατά το στάδιο της παρακολούθησης της υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών υποβάλλεται, εγγράφως από τον Προϊστάμενο Εσωτερικού Ελέγχου στον Δήμαρχο, περιοδική αναφορά, που αφορά στην πρόοδο υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών αλλά και σε οποιοδήποτε άλλο θέμα προκύψει.

Άρθρο 34

Ετήσια Έκθεση με Γνώμη

(Άρθρο 13 ν.4795/2021)

Στο πλαίσιο της Λειτουργικής Σχέσης Αναφοράς, ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εσωτερικού ελέγχου, υποβάλλει έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους:

Α. Στον Επικεφαλής του φορέα και στην Επιτροπή Ελέγχου:

Την Ετήσια Έκθεση του προηγούμενου έτους, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου και η οποία περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστο:

1. την επιβεβαίωση της ανεξαρτησίας του έργου του Τμήματος,
2. τη συμμόρφωση με τον παρόντα Κανονισμό και με τον Κώδικα Δεοντολογίας,
3. θέματα σχετικά με τους σκοπούς, τη λειτουργία και τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και άλλα θέματα που άπτονται του παρόντος Κανονισμού,
4. την αξιολόγηση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε σχέση με αυτό,
5. τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δραστηριοτήτων, με έμφαση στα ευρήματα που είναι ενδεικτικά καταστάσεων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Δήμου,
6. την πρόοδο υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών,

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

7. τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή των εσωτερικών ελέγχων/συμβουλευτικών έργων, καθώς και κατά την παρακολούθηση υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών και προτάσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών
8. τις απαιτήσεις σε πόρους για την υλοποίηση του έργου της Μονάδας.

Β. Στον Δήμαρχο:

Γνώμη του Προϊσταμένου του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση σχετικά με τη συνολική επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του φορέα. Η Γνώμη συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση που υποβάλλεται στον επικεφαλής του φορέα, βασίζεται στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, λαμβάνει τη μορφή της διαβεβαίωσης (θετικής, αρνητικής ή με επιφύλαξη). και περιλαμβάνει:

1. Τους σημαντικούς κινδύνους που απειλούν τη λειτουργία του Δήμου, αναφερομένων, ιδιαίτερα, των κινδύνων απάτης, που αφορούν στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τη διακυβέρνηση,
2. Τον βαθμό ανταπόκρισης των Υπηρεσιών του Δήμου στους κινδύνους, καθώς και θέματα που μπορεί να ανακύψουν από τη μη αποδοχή αυτών. Σε περίπτωση που στη Γνώμη διατυπώνονται αρνητικές απόψεις, πρέπει να αιτιολογούνται επαρκώς.
3. Την επάρκεια των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες.

Γ. Η Ετήσια Έκθεση του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου κοινοποιείται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και στη και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών.

Δ. Ειδικά για τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού, η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται και στο Δημοτικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου αυτού.

Άρθρο 35

Ηλεκτρονικές Εφαρμογές Υποστήριξης του Εσωτερικού Ελέγχου

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου κατά την άσκηση των καθηκόντων του, μπορεί να υποστηρίζεται από ηλεκτρονικές ελεγκτικές εφαρμογές και προγράμματα.

Άρθρο 36

Αρχείο Εσωτερικών Ελέγχων και Συμβουλευτικών Έργων

1. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές καταρτίζουν φακέλους ελέγχου σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή για κάθε έλεγχο ή έργο που διενεργούν. Το σύνολο των φακέλων ελέγχου ή έργου της ΜΕΕ αποτελεί το αρχείο ελέγχων και συμβουλευτικών έργων.

2. Ο φάκελος ελέγχου περιλαμβάνει με απόλυτη χρονολογική σειρά (πλην της τελικής εκθέσεως η οποία και περιλαμβάνεται ως τρίτο κατά σειρά έγγραφο) όλα τα έγγραφα, ελεγκτικά τεκμήρια και λοιπά υποστηρικτικά στοιχεία που έχουν συνταχθεί ή ληφθεί στα πλαίσια του συγκεκριμένου ελέγχου και τεκμηριώνουν την εργασία των ελεγκτών.

3. Σύμφωνα με το πρότυπο εσωτερικού ελέγχου 2330 - Καταγραφή Πληροφοριών, ο Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να :

- ελέγχει την πρόσβαση στα αρχεία του έργου,
- αποκτά την έγκριση του Δημάρχου, όπως αρμόζει, προτού επιτρέψει την πρόσβαση σε αυτά τα αρχεία σε τρίτα μέρη εκτός του οργανισμού,
- αναπτύσσει τις προϋποθέσεις διατήρησης των αρχείων των έργων, ανεξάρτητα από το μέσο αποθήκευσης κάθε αρχείου. Οι προϋποθέσεις διατήρησης πρέπει να είναι σύμφωνες με τις οδηγίες του Φορέα και με σχετικές εποπτικές ή άλλες απαιτήσεις,
- καθορίζει τις πολιτικές για τη φύλαξη και τη διατήρηση των αρχείων των συμβουλευτικών έργων, καθώς επίσης τη διάθεσή τους εντός και εκτός του Φορέα. Αυτές οι πολιτικές πρέπει να είναι σύμφωνες με τις οδηγίες του Φορέα και με σχετικές εποπτικές και άλλες απαιτήσεις.

4. Στον φάκελο ελέγχου περιλαμβάνονται όλα τα έγγραφα του συγκεκριμένου ελέγχου που αφορούν, το περιβάλλον ελέγχου, την εκτίμηση των κινδύνων, τις δραστηριότητες του ελέγχου, τις πληροφορίες και την επικοινωνία και την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων. Όλα τα έγγραφα που καταχωρούνται στον φάκελο ελέγχου λαμβάνουν κατ' ελάχιστον τις παρακάτω ενδείξεις οι οποίες καταχωρούνται στο άνω δεξιό μέρος της πρώτης σελίδας του εγγράφου :

α. **Κ.Α.ΕΛ.**: Κωδικός Αριθμός Ελέγχου. Αφορά τον αριθμό ελέγχου που δίνεται σε κάθε έλεγχο ετησίως. Βαίνει με απόλυτη αύξουσα σειρά κατ' έτος.

β. **Α/Α εγγράφου** : Είναι ο αύξων αριθμός του εγγράφου που λαμβάνεται ή συντάσσεται. Βαίνει με απόλυτη αύξουσα σειρά εντός του φακέλου ελέγχου ανεξαρτήτως φάσης ελέγχου.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

γ. **Ημερομηνία** : Είναι η ημερομηνία παραλαβής ή σύνταξης του εγγράφου.

δ. **Α/Α Αντ. / Σ.Α.Α** : Είναι ο αύξων αριθμός αντιγράφου και ο συνολικός αριθμός αντιγράφων. Ο αύξων αριθμός δίνεται σε κάθε πρωτότυπο αντίγραφο (φέρει πρωτότυπες υπογραφές) του κάθε εγγράφου το οποίο συντάσσεται από τους Ελεγκτές. Εφόσον το έγγραφο υπογράφεται ηλεκτρονικά το κάθε πρωτότυπο αντίγραφο θα φέρει διαφορετικό χρόνο υπογραφής. Το πρώτο αντίγραφο του κάθε εγγράφου τηρείται πάντα στο φάκελο ελέγχου.

5. Στην αρχή κάθε φακέλου ελέγχου συντάσσεται το πρωτόκολλο εγγράφων ελέγχου. Σ' αυτό καταχωρούνται οι ανωτέρω ενδείξεις και επιπλέον ένας σύντομος τίτλος-περιγραφή του υπόψη εγγράφου.

6. Η καταχώρηση των ανωτέρω εγγράφων γίνεται με βάση τη διαδοχική σειρά των κατωτέρω φάσεων του ελέγχου (πλην της τελικής εκθέσεως της οποίας το φωτοαντίγραφο περιλαμβάνεται ως το τρίτο κατά σειρά έγγραφο). Ειδικότερα στο φάκελο ελέγχου δύναται κατά περίπτωση να περιλαμβάνονται :

α. Α΄ Προκαταρκτική Φάση

- Εντολή Ανάθεσης Εσωτερικού Ελέγχου.
- Επιστολή γνωστοποίησης διεξαγωγής εσωτερικού ελέγχου και αποστολή της στην/στον υπεύθυνη/-ο της ελεγχόμενης διαδικασίας.
- Φωτοαντίγραφο της Τελικής Έκθεσης Ελέγχου (το πρωτότυπο βρίσκεται με τα έγγραφα της τελικής φάσης).

β. Β΄ Φάση Σχεδιασμού

- Κατάλογος εγγράφων που θα ζητηθούν από τους αρμόδιους φορείς και θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια ελέγχου.
- Κατάλογος προσώπων για διερευνητικές συναντήσεις.
- Συμπληρωμένα έντυπα πρώτης διερευνητικής συνάντησης με τον/την προϊστάμενο/-η του αρμόδιου τμήματος με σκοπό τη συλλογή βασικών πληροφοριών για την υπό έλεγχο διαδικασία.
- Φύλλα πλαισίου ελέγχου που αποστάλθηκαν στην/στον υπεύθυνη/-ο της ελεγχόμενης διαδικασίας.
- Συμπληρωμένο έντυπο με τα αποτελέσματα των λοιπών διερευνητικών συναντήσεων με τα πρόσωπα που αναφέρονται στον ανωτέρω κατάλογο (α/α4).

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

- Χαρτογραφήσεις των ελεγχθαισών διαδικασιών (μετά από τη λήψη, εκτίμηση και αξιολόγηση των στοιχείων που προέκυψαν από τις ανωτέρω συναντήσεις).
- Φύλλα Ελέγχου - Κινδύνων και Συγκεντρωτικό Φύλλο Κινδύνων (συμπλήρωση των πεδίων που αφορούν τον ενδογενή (αρχικό) κίνδυνο, την αξιολόγηση του κινδύνου, τις πιθανές αιτίες, τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου, το πρόγραμμα εργασιών ελέγχου, το σύνολο των ελεγκτικών δραστηριοτήτων).

γ. Γ' Φάση Εκτέλεσης Ελέγχου

- Φύλλα Ελέγχου - Κινδύνων και Συγκεντρωτικό Φύλλο Κινδύνων (συμπλήρωση των πεδίων που αφορούν τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δραστηριοτήτων, τον υπολειμματικό – καθαρό κίνδυνο, τα αίτια και τις συνέπειες του).

δ. Δ' Φάση Ολοκλήρωσης Ελέγχου

- Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου.
- Έγγραφο διαβίβασης προσωρινής Έκθεσης ελέγχου στις/στους Προϊστάμενες/ους Επικεφαλής Τμήματος και Διεύθυνσης της ελεγχόμενης διαδικασίας.
- Πρακτικό σύσκεψης «Ολοκλήρωσης Ελέγχου» με τις/τους Προϊστάμενες/ους Επικεφαλής Τμήματος και Διεύθυνσης, στην οποία παρουσιάστηκαν οι συστάσεις που περιλαμβάνονται στην Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου.
- Έγγραφη απάντηση της Διεύθυνσης που προΐσταται της ελεγχόμενης περιοχής ελέγχου, για την ύπαρξη ή μη σχολίων σχετικά με το περιεχόμενο και κυρίως με τις συστάσεις που αναφέρονται στην Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου.

ε. Τελική Φάση Ελέγχου

- Πρωτότυπο αντίγραφο τελικής έκθεσης ελέγχου. Η έκθεση ελέγχου συντάσσεται εις τριπλούν. Το πρώτο αντίγραφο παραμένει στο αρχείο ελέγχου, το δεύτερο διαβιβάζεται στον Δήμαρχο και το τρίτο στον Τμηματάρχη ή Διευθυντή της ελεγχόμενης περιοχής. Εφόσον απαιτηθεί να αποσταλεί η έκθεση ελέγχου σε οιοδήποτε άλλη Αρχή ή σε οιοδήποτε τρίτο, αυτό γίνεται με έγκριση του Δημάρχου. Στην τελευταία περίπτωση παραδίδεται ακριβές φωτοαντίγραφο αυτής και τίθεται σχετική σημείωση στο φάκελο ελέγχου.
- Έγγραφο διαβίβασης τελικής Έκθεσης ελέγχου.
- Ερωτηματολόγιο Ποιοτικής Αξιολόγηση Ελέγχου.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- Έγγραφο-πίνακας καταχώρησης αναφορών από τους ελεγχόμενους για την εφαρμογή των αποφάσεων που έχουν ληφθεί και του Σχεδίου Δράσης / Follow up.
7. Το περιεχόμενο του φακέλου ενός έργου απαρτίζεται κατά περίπτωση από παρόμοια με τα παραπάνω έγγραφα. Οι ελεγκτές δύναται να προσθέσουν οιοδήποτε άλλο έγγραφο ή στοιχείο (πχ ψηφιακό μέσο αποθήκευσης) το οποίο τεκμηριώνει την εργασία τους. Όλα τα έγγραφα του φακέλου ελέγχου ή έργου ψηφιοποιούνται.
8. Το ηλεκτρονικό αρχείο των φακέλων ελέγχου αποθηκεύεται σε δύο (2) διαφορετικά μέσα και τηρείται για χρονικό διάστημα το οποίο καθορίζεται από τον Φορέα.
9. Οι φάκελοι ελέγχου επειδή περιέχουν σοβαρές πληροφορίες για πλήθος ελεγκτικών θεμάτων και τεκμηριώνουν τις ελεγκτικές διαδικασίες που ακολουθήθηκαν κατά τη διενέργεια του ελέγχου, φυλάσσονται σε ντουλάπι ασφαλείας, από τυχόν απώλεια, καταστροφή ή πρόσβαση σε αυτά από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.
10. Υπεύθυνος Διαχείρισης των φακέλων ελέγχου οι οποίοι απαρτίζουν το αρχείο ελέγχων, είναι ο Επικεφαλής της ΜΕΕ ή ο αντικαταστάτης του.

Άρθρο 37

Εξωτερική εποπτεία της ΜΕΕ

(Άρθρο 83 του ν. 4622/2019 (Α' 133) άρθρο 169 του ν. 4270/2014, Α' 143)

Αρμόδιοι φορείς για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της λειτουργίας της ΜΕΕ είναι οι εξής :

- α.** Η Επιτροπή Ελέγχου του Φορέα.
- β.** Η ΕΑΔ, ως αρμόδιος φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
- γ.** Το Ελ. Συν. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 169 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και τις διατάξεις που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία αυτού.

Άρθρο 38

Σχέσεις Συνεργασίας του Εσωτερικού Ελέγχου

1. Σχέσεις με τη Διοίκηση

- α.** Η Διοίκηση του Φορέα, για την απρόσκοπτη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου, οφείλει να παρέχει στη ΜΕΕ την κατάλληλη στελέχωση και τα απαραίτητα μέσα και πόρους που θα συμβάλουν στην διευκόλυνση του έργου της.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

β. Η Διοίκηση, οφείλει να παρέχει στον Εσωτερικό Έλεγχο κάθε χρήσιμη πληροφορία - στοιχείο για τον προγραμματισμό δράσης και την εύρυθμη λειτουργία του, στο πλαίσιο Διακυβέρνησης του Φορέα.

γ. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δικαιούνται να λαμβάνουν γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου, αρχείου, τραπεζικού λογαριασμού, οικονομικών καταστάσεων, αποφάσεων, νόμων, κανονισμών και διαδικασιών του Φορέα και να έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε λειτουργία - που παρουσιάζει ελεγκτικό ενδιαφέρον.

δ. Ο Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου, συνεργάζεται με τον Δήμαρχο για την κατάρτιση του Ετήσιου Πλάνου Ελέγχων, καθώς και για την κατάλληλη στελέχωση και Λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου, έτσι ώστε :

- Να εξασφαλίζεται η υλοποίηση του εγκεκριμένου Ετήσιου Προγράμματος Ελέγχων.
- Να διασφαλίζεται η ποιότητα του έργου της ΜΕΕ.

2. Σχέσεις με τους Ελεγχόμενους

α. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές θα πρέπει να επιδεικνύουν ήθος, επαγγελματικότητα, διακριτικότητα και συναδελφικότητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και να κατανοούν ότι οι ελεγχόμενοι είναι και αυτοί συνάδελφοι και εργάζονται για τον ίδιο σκοπό και για τα συμφέροντα του Φορέα.

β. Τα στελέχη του Φορέα και κάθε εργαζόμενος έχουν την υποχρέωση να συνεργάζονται με τους Εσωτερικούς Ελεγκτές και οφείλουν να παρέχουν με κάθε τρόπο γραπτά ή προφορικά τις πληροφορίες και τα στοιχεία εκείνα που θα διευκολύνουν το έργο τους, για την επίτευξη στόχων του Φορέα.

γ. Οι ελεγχόμενοι θα πρέπει να αποδέχονται τον Εσωτερικό Έλεγχο ως ένα εργαλείο που τους βοηθά να εκτελούν την εργασία τους πιο αποτελεσματικά και σύμφωνα με τους κανόνες λειτουργίας και τις διαδικασίες του Φορέα.

3. Σχέσεις με τους Εξωτερικούς Ελεγκτές

α. Η σχέση με τους Εξωτερικούς Ελεγκτές (Ορκωτοί ή εντεταλμένα όργανα της Πολιτείας) είναι σχέση συνεργασίας και θα πρέπει να πραγματοποιούνται συναντήσεις, με σκοπό :

- Την ανάπτυξη αμοιβαίας επαγγελματικής συνεργασίας.
- Τη διασφάλιση κατάλληλης ανταλλαγής πληροφοριών και γνώσεων.
- Την αναβάθμιση των ελεγκτικών υπηρεσιών.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

- Τον περιορισμό διενέργειας διπλών ελέγχων και τη μείωση του κόστους αυτών.
- β. Συγκεκριμένα, ο ΕΕΕ πρέπει :**
- Να ενημερώνεται και να λαμβάνει αντίγραφα των Εκθέσεων, από τη Διοίκηση του Φορέα.
 - Να φροντίζει να γίνονται περιοδικές συναντήσεις με τους Εξωτερικούς Ελεγκτές και να συζητούνται θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, αναφορά σε ελέγχους, τρόποι προσέγγισης των ελεγχόμενων περιοχών, συζήτηση των ευρημάτων και διορθωτικών ενεργειών.
 - Η πρόσβαση των Εξωτερικών Ελεγκτών και Συμβούλων στις Εκθέσεις Εσωτερικού Ελέγχου γίνεται στο μέτρο που είναι αναγκαίο και μετά από ενημέρωση και εντολή του Δημάρχου.
 - Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές έχουν στη διάθεσή τους, από τον ΕΕΕ, τις Εκθέσεις των Ορκωτών και των Συμβούλων ανά πάσα στιγμή, με σκοπό να συμβάλλουν στην πληροφόρηση και την αποτελεσματική εκτέλεση των ελέγχων.

4. Σχέσεις με τους Εποπτικούς Φορείς

Η ΜΕΕ συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές και διευκολύνει το έργο τους. Παρέχει κάθε στοιχείο ή πληροφορία ζητηθεί από την ΕΑΔ, το Ελ. Συν. και κάθε εποπτικής αρχής που ελέγχει τη λειτουργία του Φορέα, μετά από ενημέρωση και έγκριση του Δημάρχου.

5. Σχέσεις με Εξωτερικούς Συμβούλους

- Εξειδικευμένοι έλεγχοι, για τους οποίους η ΜΕΕ δεν κατέχει τις απαιτούμενες δεξιότητες - γνώσεις ή δεν μπορεί να τις αποκτήσει εντός αποδεκτών προθεσμιών, ο σχετικός έλεγχος, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου θα πρέπει να γίνει από εξειδικευμένο Εξωτερικό Συνεργάτη – Σύμβουλο.
- Στην ανωτέρω περίπτωση, η καθοδήγηση και η ευθύνη για την έκβαση του ελέγχου, παραμένει σε κάθε περίπτωση στον ΕΕΕ, ο οποίος και υπογράφει τον έλεγχο.

6. Σχέσεις με Τρίτους – Συναλλασσόμενους

Ενδεικτικά, τέτοιου είδους συνεργασίες δύνανται να είναι με τους Δήμους, τις Περιφέρειες, τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και γενικά τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, με προμηθευτές, τράπεζες, Συμβούλους του Φορέα, με κρατικούς φορείς, και με κάθε συνεργάτη - συναλλασσόμενο με τον Φορέα, σε επίπεδο ελεγκτικού ενδιαφέροντος.

Άρθρο 39

Αναλυτική Μεθοδολογία και διαδικασίες ελέγχου (Ετήσιος Προγραμματισμός Ελέγχων)

1. Πολιτικές

α. Ο Ετήσιος Προγραμματισμός Ελέγχων είναι το κύριο μέλημα του ΕΕΕ. Η προτεραιότητα των περιοχών που θα ελεγχθούν καθορίζεται με βάση το βαθμό επικινδυνότητας - κινδύνους που ενέχει κάθε δραστηριότητα, σε σχέση με την επίτευξη των στόχων του Φορέα.

β. Οι βασικοί παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη - επηρεάζουν το σχεδιασμό για τον Ετήσιο Προγραμματισμό Ελέγχων της ΜΕΕ είναι:

- Οι περιοχές - λειτουργίες υψηλού εγγενούς επιχειρηματικού κινδύνου, βάσει αποτίμησης των κινδύνων (risk assessment).
- Οι προτεραιότητες της Διοίκησης για συγκεκριμένες περιοχές που εφαρμόζονται νέοι παράμετροι λειτουργίας - συστήματα (πολιτικές, μηχανογραφικά συστήματα και μέθοδοι).
- Τα αποτελέσματα της επισκόπησης των εγγενών επιχειρηματικών κινδύνων, από τα αρμόδια όργανα του Φορέα - Εξωτερικούς Συμβούλους.
- Οι απαιτήσεις της ισχύουσας Νομοθεσίας - Εποπτικών Αρχών στην διενέργεια στοχευμένων ελέγχων.
- Η ενδεχόμενη ανάγκη επανάληψης ελέγχων κατά τους οποίους εντοπίστηκαν σημαντικές αδυναμίες, οι οποίες επηρεάζουν τη συνολική λειτουργία του Φορέα.
- Η πιθανότητα εκδήλωσης ενός κινδύνου και η επίδραση που έχει ο κίνδυνος αυτός στις λειτουργίες και στα αποτελέσματα του Φορέα.
- Ο βαθμός επίδρασης και η βαρύτητα της συγκεκριμένης δραστηριότητας για την Δημόσια Υγεία, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την εικόνα του Φορέα.
- Η διασπορά των δραστηριοτήτων που παρουσιάζει ο Φορέας και ο βαθμός κινδύνου που ενέχει η διασπορά αυτή.
- Σκοπός της κατάρτισης του Ετήσιου Πλάνου Ελέγχου είναι να διασφαλιστεί ότι έχουν προγραμματιστεί και δρομολογηθεί οι έλεγχοι σε περιοχές που έχουν καθοριστεί, ως υψηλού κινδύνου του Φορέα, καθώς και ότι η χρήση των

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ελεγκτικών πόρων και μέσων πραγματοποιείται με τη μέγιστη αποτελεσματικότητα.

- Στο Ετήσιο Πλάνο Ελέγχου - Ετήσιο Προγραμματισμό απεικονίζονται οι περιοχές που θα ελεγχθούν, ο χρόνος και η διάρκεια του κάθε ελέγχου, καθώς οι πόροι και τα μέσα που θα απαιτηθούν για την εκτέλεση των έργων.
- Ο προγραμματισμός των εργασιών - έργων εξαρτάται από την υφιστάμενη στελέχωση, όπως: ο αριθμός στελεχών, οι γνώσεις και η εμπειρία των στελεχών της ΜΕΕ, καθώς και από το εύρος των εργασιών του Φορέα.
- Τα αντικείμενα του ελέγχου και το εύρος των ελεγκτικών διαδικασιών καθορίζονται πριν την έναρξη του ελέγχου, με βάση το Ετήσιο Πρόγραμμα. Εάν κατά τη διάρκεια του ελέγχου προκύψουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στο πρόγραμμα, όπως προστεθούν νέα αντικείμενα ελέγχου από τη Διοίκηση, ο ΕΕΕ προβαίνει στην αναμόρφωση του Ετήσιου Πλάνου, με την έγκριση του Δημάρχου. Στην περίπτωση αυτή, σημαίνει ότι κάποια αντικείμενα ελέγχου, από τον αρχικό σχεδιασμό, δεν θα εκτελεστούν.

2. Διαδικασίες

α. Αξιολόγηση και Ιεράρχηση των Κινδύνων

1. Υπεύθυνος : Επικεφαλής Μονάδας, σε συνεργασία με τους Ελεγκτές.
2. Περιγραφή : Η εφαρμογή μιας αποδεκτής μεθοδολογίας «Αξιολόγησης Κινδύνων» (Risk Assessment), για λογαριασμό της ίδιας της Μονάδας, προκειμένου να αναγνωριστούν και ιεραρχηθούν οι εγγενείς επιχειρηματικοί κίνδυνοι που αντιμετωπίζει ο Φορέας, για την κατάρτιση του Βραχυχρόνιου και Μακροχρόνιου Προγράμματος Ελέγχων.
3. Η ιεράρχηση των κινδύνων γίνεται με βάση τη σημαντικότητά τους και την πιθανότητα εκδήλωσής τους.
4. Η «σημαντικότητα» σχετίζεται με το αντίκτυπο που έχει ένας κίνδυνος στις λειτουργίες του Φορέα, σε περίπτωση που αυτός εκδηλωθεί.
5. Η «πιθανότητα εκδήλωσης» σχετίζεται με το πόσο πιθανό είναι αυτός ο κίνδυνος να εμφανισθεί, εντός ενός προκαθορισμένου χρονικού διαστήματος.
6. Η επισκόπηση των εγγενών επιχειρηματικών κινδύνων θα πρέπει να διενεργείται με την ενεργή συμμετοχή των Διευθυντικών Στελεχών του Φορέα.

β. Κατάρτιση του Ετήσιου Προγράμματος Ελέγχου

1. Υπεύθυνος : Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου, σε συνεργασία με τους Ελεγκτές.
2. Περιγραφή : Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου, σε συνεργασία με τους Εσωτερικούς Ελεγκτές προς το τέλος του έτους – αρχές Δεκεμβρίου καταρτίζει το Ετήσιο – Βραχυχρόνιο – Μακροχρόνιο Πρόγραμμα Ελέγχου, το οποίο περιλαμβάνει τις δραστηριότητες ελέγχου που θα διεξαχθούν το έτος που ακολουθεί, λαμβάνοντας υπόψη μια σειρά δεδομένων, όπως :
 - Το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Φορέα.
 - Τα αποτελέσματα της επισκόπησης των εγγενών επιχειρηματικών κινδύνων.
 - Τις απαιτήσεις της Νομοθεσίας και των Εποπτικών Αρχών.
 - Τις προτεραιότητες που έχει θέσει η Διοίκηση.
 - Τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελέγχων, όπου είχαν επισημανθεί υψηλοί κίνδυνοι.
 - Τον απαιτούμενο χρόνο για τη διεξαγωγή του έργου – ελέγχων.
 - Το χρονοδιάγραμμα και την απαιτούμενη στελέχωση της ΜΕΕ, σε συνδυασμό με το διαθέσιμο προσωπικό.
 - Τις δυνατότητες των Εσωτερικών Ελεγκτών να ανταποκριθούν σε υψηλούς απαιτήσεις έργα.
 - Τους κινδύνους που απειλούν τον Φορέα, καθώς και τη σημαντικότητα και την πιθανότητα εμφάνισής τους..
 - Το βαθμό αποδοχής του Εσωτερικού Ελέγχου από τους ελεγχόμενους και τη στήριξη που του παρέχει η Διοίκηση.
3. Ο ΕΕΕ πρέπει να φροντίζει ώστε να μην απορροφάται όλος ο διαθέσιμος χρόνος του προσωπικού, ώστε να είναι δυνατή η αντιμετώπιση τυχόν έκτακτων ειδικών ελεγκτικών εργασιών ή τυχόν προβλημάτων που ενδεχομένως παρουσιαστούν στην πορεία των εργασιών κατά τη διάρκεια του έτους.
4. Για το σχεδιασμό του Ετήσιου Προγράμματος Ελέγχων, ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου επικοινωνεί εγγράφως με τους Επικεφαλής των Διευθύνσεων – Υπηρεσιών για να του επισημάνουν, τυχόν κινδύνους που απειλούν την δραστηριότητά τους, προκειμένου να ληφθούν υπόψη στην κατάρτιση του Ετήσιου Προγράμματος Ελέγχων.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

5. Το «Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων» υποβάλλεται από τον Προϊστάμενο Εσωτερικού Ελέγχου στον Δήμαρχο, οριστικοποιείται και εγκρίνεται, προς εκτέλεση.

γ. Κατάρτιση του Προϋπολογισμού

1. Υπεύθυνος : Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου, σε συνεργασία με τους Ελεγκτές.
2. Περιγραφή : Προς το τέλος του έτους, με την κατάρτιση του Προϋπολογισμού του Φορέα, η ΜΕΕ συντάσσει, περιγράφει και αιτιολογεί την δική της πρόταση προκειμένου να υλοποιηθεί μέσω του Προϋπολογισμού.
3. Στον Προϋπολογισμό αναφέρονται αναλυτικά οι διάφορες δαπάνες, όπως: εκπαίδευση, μετακίνηση εκτός έδρας, συνδρομές, εξοπλισμός, αμοιβές συμβούλων που τυχόν θα απαιτηθούν για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο και γενικότερα κάθε ανάγκη που θα προκύψει, προκειμένου να καλυφθεί η ΜΕΕ στην εκτέλεση του Ετήσιου Προγράμματος.
4. Ο τελικός «Προϋπολογισμός» υποβάλλεται στη Διοίκηση του Φορέα, για έγκριση και ενσωμάτωσή του στον Προϋπολογισμό του Φορέα.

3. Προετοιμασία του Ελέγχου – Έργου

α. Πολιτικές

1. Η ορθή και έγκαιρη προετοιμασία είναι αναγκαία για την ουσιαστική και αποτελεσματική διενέργεια των ελέγχων της ΜΕΕ. Ενδεχόμενη έλλειψη σωστής προετοιμασίας ενέχει τον κίνδυνο αφενός της μη επαρκούς ελεγκτικής κάλυψης του έργου και αφετέρου της δαπάνης περισσότερων πόρων από τους απαιτούμενους.
2. Ο προγραμματισμός των εργασιών του έργου αφορά:
 - Τον προσδιορισμό των ελεγκτικών στόχων και το εύρος των ελεγκτικών εργασιών λαμβανομένων υπόψη των χρόνων που έχουν προϋπολογισθεί.
 - Την οριστικοποίηση των Προγραμμάτων Ελέγχου – βήματα ελέγχου.
 - Την οριστικοποίηση του προβλεπόμενου χρόνου εργασίας.
 - Τον ορισμό του ελεγκτή – ελεγκτών.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΗΜΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

- Την ενημέρωση ή την εκπαίδευση της ελεγκτικής ομάδας στο συγκεκριμένο έλεγχο, ανάλογα με την πολυπλοκότητα του ελέγχου και τον χρόνο που θα απαιτηθεί.
- Την έγκαιρη ενημέρωση της ελεγχόμενης ΜΕΕ, ειδικά όταν πρόκειται για τακτικό έλεγχο, για τη διενέργεια του ελέγχου.
- Τον προσδιορισμό της μεθοδολογίας με την οποία θα επιλέγονται τα, κατά περίπτωση, δείγματα ελέγχου.

β. Διαδικασίες

1. Προσδιορισμός Ελεγκτικών Στόχων και Εργασιών

(α) Υπεύθυνος : Επικεφαλής Μονάδας.

(β) Περιγραφή : Πριν τη διενέργεια του ελέγχου, ο ΕΕΕ σε συνεργασία με τους ελεγκτές προσδιορίζουν το χαρακτήρα και τους σκοπούς του ελέγχου – έργου. Οι στόχοι κάθε ελέγχου, καθώς και οι ελεγκτικές διαδικασίες που θα ακολουθηθούν, θα πρέπει να συμβαδίζουν με τους κινδύνους που διέπουν τις εκάστοτε ελεγχόμενες μονάδες.

2. Σχεδιασμός Προγραμμάτων Ελέγχου

(α) Υπεύθυνος : Επικεφαλής Μονάδας.

(β) Περιγραφή : Πριν από κάθε έλεγχο συντάσσεται Πρόγραμμα Ελέγχου – αναλυτικά βήματα που θα ακολουθηθούν κατά την εκτέλεση του έργου. Τα Προγράμματα Εσωτερικού Ελέγχου αποτελούν μέρος της μεθοδολογίας που ακολουθεί ο Εσωτερικός Ελεγκτής, προκειμένου να καταλήξει μέσω των ευρημάτων, στην εξαγωγή συμπερασμάτων.

(γ) Τα προγράμματα ελέγχου – βήματα ελέγχου σχεδιάζονται ως βοήθημα για τον Εσωτερικό Ελεγκτή στην αξιολόγηση της τήρησης των διαδικασιών και πολιτικών, στη δραστηριότητα που ελέγχει.

(δ) Τα προγράμματα ελέγχου αναπτύσσονται με βάση τις διαδικασίες. Δηλώνουν τους αντικειμενικούς σκοπούς του ελέγχου και περιλαμβάνουν αναλυτικά τις ελεγκτικές διαδικασίες – βήματα που θα πρέπει να ακολουθηθούν για να επιτευχθούν οι ελεγκτικοί στόχοι.

(ε) Τα προγράμματα ελέγχου σχεδιάζονται – αναπτύσσονται από τους Ελεγκτές και εγκρίνονται από τον ΕΕΕ.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

(στ) Τα προγράμματα ελέγχου προσαρμόζονται κατά τη διάρκεια του ελέγχου, αναλόγως των ελεγκτικών εξελίξεων, οριστικοποιούνται με το πέρας του ελέγχου και αρχειοθετούνται, για χρήση σε επόμενους ελέγχους.

4. Διενέργεια Ελέγχου

α. Πολιτικές

(1) Πρωταρχικός στόχος του Εσωτερικού Ελέγχου αποτελεί η αξιολόγηση του «Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου – Διαδικασίες», που διέπουν την υπό έλεγχο περιοχή.

(2) Η αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου αφορά δύο παραμέτρους:

- την επάρκειά του, και
- την αποτελεσματικότητά του.

(3) Η επάρκεια σχετίζεται με το κατά πόσο το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου – Διαδικασίες – Κανονισμός Λειτουργίας που έχει υιοθετηθεί από την ελεγχόμενη δραστηριότητα, είναι σχεδιασμένο με τέτοιο τρόπο, ώστε να αντιμετωπίζει κατάλληλα τους επιχειρηματικούς κινδύνους, για τους οποίους σχεδιάστηκε.

(4) Η αποτελεσματικότητα του Εσωτερικού Ελέγχου σχετίζεται με το κατά πόσον το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου όντως λειτουργεί στην πράξη και εφαρμόζεται σύμφωνα με τον τρόπο που σχεδιάστηκε.

β. Διαδικασίες

(1) Αξιολόγηση Επάρκειας της Ελεγχόμενης Δραστηριότητας

(α) Υπεύθυνος : Εσωτερικός Ελεγκτής.

(β) Περιγραφή : Προκειμένου να αξιολογηθεί η επάρκεια και η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών της ελεγχόμενης δραστηριότητας, προαπαιτείται η συλλογή στοιχείων – ελεγκτικού υλικού, τα οποία αντιπαραβάλλονται με τις πολιτικές και τις διαδικασίες που έχει θεσπίσει ο Φορέας.

(γ) Ο Εσωτερικός Ελεγκτής πρέπει να συγκεντρώσει τα στοιχεία – πληροφορίες οι οποίες είναι επαρκείς, κατάλληλες, λογικές και αξιόπιστες. Η συγκέντρωση των στοιχείων γίνεται με διάφορους τρόπους, των οποίων οι συνηθέστεροι είναι οι ακόλουθοι :

1. Συνεντεύξεις – Ερωτήσεις: Ο Εσωτερικός Ελεγκτής υποβάλλει ερωτήσεις προς το προσωπικό της ελεγχόμενης δραστηριότητας, προκειμένου να διαπιστώσει την κατανόηση των ισχυουσών πολιτικών και διαδικασιών που πρέπει να εφαρμόζονται και το βαθμό υλοποίησής τους.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

2. Φυσική – Επιτόπια Παρακολούθηση – Καταγραφή: Ο Εσωτερικός Ελεγκτής διενεργεί επιτόπια παρακολούθηση των εργασιών, προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσο τηρείται το πλαίσιο αρχών και πολιτικών του Οργανισμού και εάν εφαρμόζονται οι διαδικασίες – Controls Εσωτερικού Ελέγχου.

3. Επιβεβαίωση: Ο Εσωτερικός Ελεγκτής διενεργεί επισκόπηση των εγγράφων που αποδεικνύουν ότι οι εργασίες πραγματοποιούνται, σύμφωνα με τις εγκεκριμένες διαδικασίες – οδηγίες.

4. Ευρήματα – Εισηγήσεις: Έχουν σχέση με τα ευρήματα του ελέγχου που επιδέχονται διορθωτικές ενέργειες, καθώς και με ευρήματα από προγενέστερους ελέγχους, τα οποία δεν έχουν αντιμετωπισθεί παρά τις αποφάσεις της Διοίκησης, για λήψη διορθωτικών μέτρων.

(δ) Ο Εσωτερικός Ελεγκτής μπορεί να χρησιμοποιήσει μία ή σε συνδυασμό τις προαναφερόμενες μεθόδους ελέγχου για να συλλέξει στοιχεία και να βγάλει συμπεράσματα

(ε) Κάθε εύρημα και προτεινόμενο μέτρο που αναφέρεται στην ανεπάρκεια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου – Διαδικασίες αποτυπώνεται, αφού ληφθούν υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες :

1. Κριτήριο: Ποια είναι η προσδοκία ή η επιθυμητή κατάσταση.
2. Υπάρχουσα Κατάσταση: Τι ευρέθη κατά τον έλεγχο.
3. Αιτία: Ο λόγος για τον οποίον υπάρχει τέτοια απόκλιση – ανεπάρκεια του συστήματος – διαδικασίας.
4. Αποτέλεσμα: Ο κίνδυνος στον οποίον εκτίθεται ο Φορέας, επειδή η «υπάρχουσα κατάσταση» διαφέρει από το «κριτήριο».
5. Διορθωτικές Ενέργειες: Τα προτεινόμενα μέτρα, τα οποία θα πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση των κινδύνων που αναδεικνύονται από την μη εφαρμογή των διαδικασιών ή αδυναμιών των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου.

(στ) Για την αποφυγή παρανοήσεων ή παρερμηνειών θα πρέπει να υπάρχει έγκαιρη πληροφόρηση προς και από τους υπεύθυνους του ελεγχόμενου χώρου καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου.

(ζ) Στις περιπτώσεις που κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαπιστωθούν – επισημανθούν σημαντικές δυσλειτουργίες στο έργο των Εσωτερικών Ελεγκτών από τους ελεγχόμενους, θα πρέπει να ενημερώνεται ο Δήμαρχος πριν την ολοκλήρωση του

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ελέγχου, προκειμένου να ληφθούν άμεσα αποφάσεις διαχείρισης των δυσλειτουργιών αυτών.

(2) Προσδιορισμός Μεθοδολογίας Επιλογής Δείγματος Ελέγχου

(α) Υπεύθυνος : Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου, σε συνεργασία με τους Ελεγκτές.

(β) Περιγραφή : Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές διενεργούν κατά κανόνα δειγματοληπτικούς ελέγχους. Η δειγματοληψία χρησιμοποιείται για τη διαμόρφωση γνώμης για ένα πληθυσμό, εξετάζοντας ένα μικρό τμήμα του πληθυσμού αυτού. Το μέγεθος του δείγματος που θα χρησιμοποιηθεί κατά τον έλεγχο μπορεί να καθοριστεί εμπειρικά ή στατιστικά, το οποίο και μπορεί να αυξομειώνεται, ανάλογα της σημαντικότητας των ευρημάτων.

(γ) Παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή του δείγματος είναι οι ακόλουθοι :

1. Το επίπεδο εμπιστοσύνης, δηλαδή το βαθμό στον οποίο μπορεί ο ελεγκτής να βασιστεί ότι το αποτέλεσμα που θα προκύψει από το δείγμα, θα βρίσκεται μέσα σε ένα προκαθορισμένο εύρος.

2. Την ακρίβεια, δηλαδή το διάστημα μέσα στο οποίο η εκτίμηση των χαρακτηριστικών του πληθυσμού θεωρείται ότι εμπίπτει στο προκαθορισμένο επίπεδο εμπιστοσύνης.

3. Την ποικιλία – διαφοροποίηση του πληθυσμού που οδηγεί στην επιλογή ανά στρώματα.

5. Φύλλα Εργασίας – Φύλλα Κινδύνων

α. Πολιτικές

(1) Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα, κάθε ελεγκτική εργασία πρέπει να υποστηρίζεται από «Φύλλα Εργασίας» - «Φύλλα Κινδύνων» τα οποία θα τεκμηριώνουν τη διενέργειά της.

(2) Η σύνταξη Φύλλων Εργασίας - Φύλλων Κινδύνων αποτελεί ουσιώδες μέρος του ελεγκτικού έργου, αφού αυτά :

- Αποδεικνύουν – τεκμηριώνουν και προβάλλουν τα στοιχεία, όπου βασίστηκε ο έλεγχος.
- Τεκμηριώνουν τις εκτιμήσεις και τα πορίσματα των ελεγκτών σχετικά με την ποιότητα των εργασιών των Διευθύνσεων – δραστηριοτήτων.
- Αποδεικνύουν την επίτευξη των στόχων του ελέγχου.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΛΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

- Παρέχουν τη βάση για την αξιολόγηση του προγράμματος διασφάλισης ποιότητας (quality assurance) του έργου της ΜΕΕ.
 - Συντελούν στην επαγγελματική και εκπαιδευτική ανάπτυξη των στελεχών.
 - Διευκολύνουν τη διαδικασία αποτύπωσης των ευρημάτων στην Έκθεση Ελέγχου.
- (3) Η οργάνωση, ο σχεδιασμός και το περιεχόμενο των Φύλλων Εργασίας - Φύλλων Κινδύνων εξαρτάται από το είδος του ελέγχου που υποστηρίζουν. Εντούτοις, η τυποποίηση του περιεχομένου τους, διευκολύνει την κατανόηση και την επισκόπησή τους.
- (4) Η σχεδίαση των Φύλλων Εργασίας - Φύλλων Κινδύνων πρέπει να εξυπηρετεί όσο το δυνατό καλύτερα τους σκοπούς και την τεκμηρίωση του ελεγκτικού έργου.
- (5) Τα Φύλλα Εργασίας - Φύλλα Κινδύνων πρέπει να υποστηρίζουν τις ακόλουθες φάσεις της ελεγκτικής διαδικασίας :
- (α) Το σχεδιασμό του ελεγκτικού έργου.
 - (β) Την εξέταση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της υπό έλεγχο Διεύθυνσης.
 - (γ) Την ελεγκτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, την πληροφόρηση που χρησιμοποιήθηκε και τα συμπεράσματα που αποκομίστηκαν μετά το πέρας του ελέγχου.
 - (δ) Την επισκόπηση του έργου από τον Ελεγκτή.
 - (ε) Τη σύνταξη της Έκθεσης και των ευρημάτων του ελέγχου.
 - (στ) Τα συμπεράσματα της εξέτασης για τη συμμόρφωση των Διευθύνσεων με τις προγενέστερες υποδείξεις των Ελεγκτών (follow – up).
- (6) Ενδεικτικά, τα Φύλλα Εργασίας-Φύλλα Κινδύνων μπορεί να περιέχουν :
- (α) Προγράμματα ελέγχου.
 - (β) Ερωτηματολόγια για τους ελεγχόμενους.
 - (γ) Αξιολόγηση των κινδύνων.
 - (δ) Αίτια – Συνέπειες Κινδύνων.
 - (ε) Τρόπο ελέγχου.
 - (στ) Σημειώσεις – παρατηρήσεις των ελεγκτών επί των συνεντεύξεων που διενεργούν.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

(ζ) Οργανογράμματα, διαδικασίες και περιγραφές θέσεων εργασίας των ελεγχόμενων δραστηριοτήτων.

(η) Αντίγραφα μέρους – ενότητας συμβολαίων, συμβάσεων, συμφωνιών, διαδικασιών που αποκλίνουν από την εφαρμογή τους.

(θ) Επιστολές συνεργατών, πελατών, προμηθευτών.

(ι) Επιστολές εξουσιοδότησης για τη διενέργεια των ελέγχων.

(ια) Όλα τα απαιτούμενα έγγραφα – παραστατικά για την υποστήριξη των ευρημάτων των ελέγχων.

(ιβ) Φωτογραφικό υλικό, όπου βρίσκει εφαρμογή σε ελέγχους που αφορούν χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, κατασκευές έργων, πυρκαγιές, κατολισθήσεις εδάφους, κατάρρευση κτιρίων, κακοτεχνίες έργων, συγκρούσεις αυτοκινήτων, μηχανημάτων και αποθηκευτικοί χώροι.

(ιγ) Τα ευρήματα του ελέγχου και τα σχόλια των ελεγχόμενων επ' αυτών.

(7) Τα Φύλλα Ελέγχου-Φύλλα Κινδύνων αποτελούν τεκμήρια του ελεγκτικού έργου και δύναται κατά περίπτωση όταν οι περιστάσεις το επιβάλλουν και σύμφωνα με τον σχεδιασμό των ελεγκτών ορισμένα από αυτά να τεθούν ως συνημμένα στην Έκθεση. Η τήρηση τους γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του παρόντος κανονισμού.

β. Διαδικασίες

(1) Κατάρτιση Φύλλων Εργασίας – Φύλλων Κινδύνων και Φακέλου Ελέγχου

(α) Υπεύθυνος : Ελεγκτής.

(β) Περιγραφή : Κατά τη διενέργεια του ελέγχου, ο Εσωτερικός Ελεγκτής συλλέγει έγγραφα και παραστατικά τα οποία υποστηρίζουν το ελεγκτικό έργο. Όλα τα στοιχεία – Φύλλα Εργασίας-Φύλλα Κινδύνων αριθμούνται, ως συνεχόμενη αρίθμηση της Έκθεσης στην οποία και επισυνάπτονται, ως αναπόσπαστο μέρος αυτής.

(γ) Σε κάθε Φύλλο Εργασίας - Φύλλο Κινδύνου πέραν των καθοριζόμενων στο άρθρο 34 του παρόντος κανονισμού υποχρεωτικά περιλαμβάνεται:

1. Η Διεύθυνση από όπου ελήφθησαν τα στοιχεία και η ημερομηνία λήψης αυτών.

2. Τα ονόματα και οι υπογραφές των ελεγκτών υποχρεωτικά και των ελεγχόμενων προαιρετικά και αν κρίνεται αναγκαίο από τους ελεγκτές.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

(2) Παρακολούθηση του Χρόνου Ελέγχου

(α) Υπεύθυνος : Ελεγκτής.

(β) Περιγραφή : Για τη χρονική παρακολούθηση του ελέγχου, ο ελεγκτής ανάλογα το έργο που του έχει ανατεθεί καταρτίζει ειδικό Φύλλο Εργασίας (time sheet) στο οποίο αναγράφονται τα εξής:

1. Προϋπολογιζόμενος χρόνος του έργου, ο οποίος απεικονίζεται και στο Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχου.

2. Πραγματικός χρόνος ανά ελεγχόμενη περιοχή – έργο.

3. Αποκλίσεις από τον προϋπολογιζόμενο χρόνο εκτέλεσης του έργου.

4. Αιτιολόγηση αποκλίσεων του χρόνου. Αν οι αποκλίσεις του προϋπολογιζόμενου χρόνου από τον πραγματικό είναι πολύ μεγάλες και δεν δικαιολογούνται, θα πρέπει να επισημαίνονται στο Πόρισμα του Ελέγχου, καθώς και που οφείλονται οι αποκλίσεις αυτές.

(3) Έλεγχος Πληρότητας και Εγκυρότητας των Φύλλων Εργασίας - Φύλλων Κινδύνου

(α) Υπεύθυνος : Ελεγκτής.

(β) Περιγραφή : Κατά τη διάρκεια των ελεγκτικών εργασιών, αλλά και με την ολοκλήρωσή τους, ο ελεγκτής επισκοπεί τα Φύλλα Εργασίας – Φύλλα Κινδύνων του έργου του, ώστε να εξασφαλίσει ότι η σχετική ελεγκτική εργασία έχει γίνει σε συμμόρφωση με τα σχεδιασμένα ελεγκτικά βήματα. Η επισκόπηση των Φύλλων Εργασίας – Φύλλων Κινδύνου τεκμηριώνεται ενυπόγραφα.

(4) Αρχαιοθέτηση, Φύλαξη Φύλλων Εργασίας – Φύλλων Κινδύνων και Εκθέσεων Ελέγχου

(α) Υπεύθυνος : Ελεγκτής.

(β) Περιγραφή : Ο Ελεγκτής αρχειοθετεί τα Φύλλα Εργασίας – Φύλλα Κινδύνων και τις εκθέσεις ελέγχου σε φυσικό και ψηφιακό αρχείο (φάκελο ελέγχου), σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 34 του παρόντος κανονισμού, σε ειδικό χώρο της Μονάδας, με τη συνδρομή του/της Γραμματέως.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΛΕΙΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

Άρθρο 40

Τροποποίηση/επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας

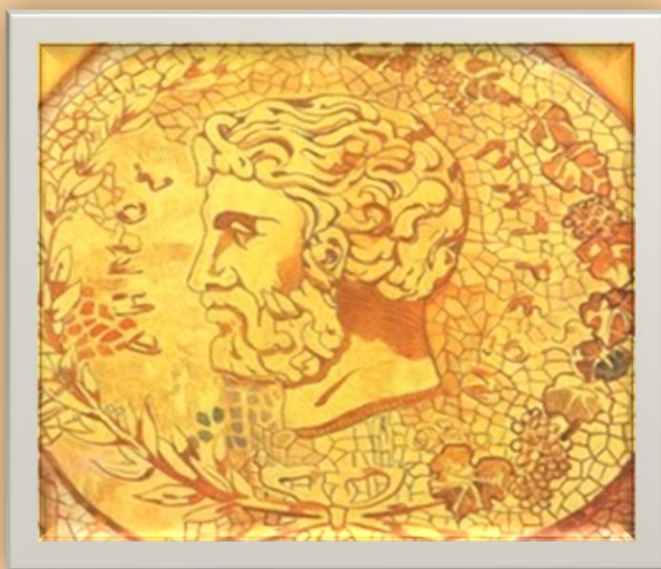
Ο παρών Κανονισμός Λειτουργίας δύναται να αναθεωρείται μετά από πρόταση του Προϊσταμένου/-ης του Τμήματος.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΛΕΙΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ**

Ημερομηνία αρχικής έκδοσης: 08 /04/2024

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΝΤΑΞΗ: Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ	ΕΓΚΡΙΣΗ: Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ
1	ΑΡΧΙΚΗ	ANNA ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΥΠΟΓΡΑΦΗ: ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 08 /04 /2024	ΚΩΣΤΑΣ ΠΕΛΕΤΙΑΔΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗ: ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: /04 /2024

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2024